

ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ**Ελληνική Οικονομία**

Ολοκληρώθηκε με αξιοσημείωτη επιτυχία η καλοκαιρινή εξέταση από την Τρόικα της πορείας προόδου του προγράμματος προσαρμογής που εφαρμόζει η Ελλάδα. Έτσι, συνεχίζεται απρόσκοπτα η χρηματοδότηση της χώρας μας από τη Ζώνη του Ευρώ και από το ΔΝΤ. Ταυτόχρονα, η Ελλάδα σήμερα έχει ολοκληρώσει επιτυχώς την ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών της (πράγμα που είναι ακόμη ζητούμενο για πολλές Ευρωπαϊκές χώρες) και ουσιαστικά *έχει εξασφαλίσει την χρηματοδότηση του προγράμματος προσαρμογής και ανάκαμψης της οικονομίας της έως το τέλος του 2013, αλλά και στα επόμενα έτη. Αυτό το τελευταίο γίνεται πραγματικότητα, με την ήδη προωθούμενη υλοποίηση των βασικών προϋποθέσεων που έτσι κι' αλλιώς αποτελούν κεντρικούς πυλώνες της εθνικής μας στρατηγικής για την ανάκαμψη και ανταγωνιστική ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας. Οι προϋποθέσεις αυτές αφορούν:*

α) Την επίτευξη των δημοσιονομικών στόχων στο τρέχον έτος, που σύμφωνα με την εκτέλεση του προϋπολογισμού του 2013 (Π2013) στο 1^ο 6μηνο του 2013 μπορεί κάλλιστα να επιτευχθούν και να υπερκαλυφθούν. Το πρωτογενές έλλειμμα του Π2013 στο 1^ο 6μηνο.2013 είναι κατά € 1,8 δις (ή κατά -54,3%) χαμηλότερο από το αντίστοιχο έλλειμμα στο 1^ο 6μηνο.2012, παρά το ότι πολλά έσοδα που επρόκειτο να εισπραχθούν στο 1^ο 6μηνο του τρέχοντος έτους έχουν μετακινηθεί, για διάφορους λόγους, να εισπραχθούν στο 2^ο 6μηνο του 2013. Έτσι, η επίτευξη πρωτογενούς πλεονάσματος στη γενική κυβέρνηση είναι απολύτως εφικτή από το 2013 και αυτό αναγνωρίζεται τώρα και από την Πρόεδρο του ΔΝΤ, αλλά και από τον πρόεδρο του Eurogroup. Η Τρόικα σημειώνει την ανάγκη για λήψη συγκεκριμένων μέτρων «για τον έλεγχο των υπερβολικών δαπανών στον τομέα της υγείας», τα οποία μέτρα ήδη προωθεί η κυβέρνηση. Ωστόσο, θα πρέπει επίσης να λαμβάνεται υπόψη το γεγονός ότι οι πρωτογενείς δαπάνες του Τ.Π. της χώρας είναι ήδη μειωμένες κατά -11,5% στο 1^ο 6μηνο του 2013, ενώ για το έτος 2013 ως σύνολο ο στόχος είναι για μείωσή τους κατά -4,2%.

β) Την επίτευξη πιο διακριτής προόδου στον τομέα του περιορισμού της φοροδιαφυγής και εισφοροδιαφυγής και της είσπραξης των βεβαιωμένων ληξιπρόθεσμων απαιτήσεων του δημοσίου που έτσι κι' αλλιώς αποτελεί κανόνα επιβίωσης για κάθε ευνοούμενο κράτος. Αν υπάρχει κάτι που δεν εξελίσσεται ικανοποιητικά στην εκτέλεση του Π2013 αυτό είναι η πορεία των εσόδων από φόρους και εισφορές στα ασφαλιστικά ταμεία (ΑΤ). Επίσης, οποιαδήποτε αβεβαιότητα που ενδεχομένως μπορεί να διαπιστώνει η Τρόικα για την εκτέλεση των Π2013 και Π2014 πηγάζει από κάποια ενδεχόμενη υστέρηση στα έσοδα μεγαλύτερη από αυτή που έχει ήδη προϋπολογιστεί. Επομένως, η επίτευξη πιο

ουσιαστικής προόδου στον τομέα είσπραξης των φορολογικών εσόδων και των εσόδων από εισφορές στα ΑΤ θα ενισχύσει ακόμη περισσότερο τη δυνατότητα επίτευξης των δημοσιονομικών στόχων το 2014 και στα επόμενα έτη. *Προς την κατεύθυνση αυτή, όπως τονίζεται και από την Τρόικα, με νομοσχέδιο που κατατέθηκε στη Βουλή την 9.7.2013, λαμβάνονται νέα πιο δραστικά μέτρα για την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας του φορολογικού μηχανισμού στη φορολογία εισοδήματος, εισάγεται ο νέος ενιαίος φόρος ακίνητης περιουσίας και επίσης ο νέος φορολογικός κώδικας της χώρας με σημαντικές μεταρρυθμίσεις. Τέλος, ενισχύεται γενικότερα η αποτελεσματικότητα της φορολογικής διοίκησης με την θεσμοθέτηση των αναγκαίων θεσμικών και οργανωτικών ρυθμίσεων. Από την άλλη πλευρά, θα πρέπει να σημειωθεί η μικρή αύξηση κατά 0,7% των εσόδων από τις εισφορές στα ΑΤ των Μάιο του 2013, έναντι της μεγάλης πτώσης τους κατά -18,9% στο 1^ο 4μηνο.2013, καθώς και η σημαντική αύξηση των εσόδων από άμεσους και έμμεσους φόρους ΠΟΕ στο 1^ο 5μηνο του 2013.*

γ) Την προώθηση των προγραμματισμένων μεταρρυθμίσεων για την εκλογίκευση της λειτουργίας του δημόσιου τομέα της χώρας. Στον τομέα αυτό η Κυβέρνηση ήδη προωθεί (έστω και με σημαντική καθυστέρηση) τα συγκεκριμένα μέτρα για την πιο αποτελεσματική εφαρμογή των απολύτως αναγκαίων μεταρρυθμίσεων στη δημόσια διοίκηση. Ειδικότερα, *μέχρι το τέλος του έτους θα έχουν ολοκληρωθεί τα οργανογράμματα λειτουργίας των φορέων και των οργανισμών της δημόσιας διοίκησης, ενώ προωθείται και η εφαρμογή των προγραμμάτων κινητικότητας και εσωτερικής ανακατανομής προσωπικού μεταξύ των διαφόρων τομέων της δημόσιας διοίκησης.* Λαμβάνοντας υπόψη τις εκτεταμένες ανακατατάξεις και μετακινήσεις προσωπικού που σημειώνονται στην τρέχουσα περίοδο στις τράπεζες (μετά τη συγχώνευσή τους), η έναρξη κάποιας μορφής κινητικότητας του προσωπικού στο δημόσιο τομέα σύμφωνα με τις ανάγκες που υπάρχουν θα έπρεπε να αποτελεί απλώς μια αυτονόητη εξέλιξη. Πράγματι, οι βασικές ρυθμίσεις για τα θέματα αυτά συμπεριλαμβάνονται στο νομοσχέδιο που κατέθεσε η Κυβέρνηση στη Βουλή την 9.7.2013. Τέλος, *προωθείται τώρα πιο ενεργά και η υλοποίηση των συμφωνηθέντων στόχων για τις υποχρεωτικές αποχωρήσεις υπαλλήλων από φορείς και οργανισμούς του Δημοσίου, που αποτελούν προϋπόθεση για την επίσης αναγκαία πρόσληψη νέων στελεχών και εργαζομένων στο δημόσιο τομέα.*

Η απρόσκοπτη χρηματοδότηση του προγράμματος προσαρμογής της χώρας στα επόμενα 3μηνα αποκτά μεγαλύτερη σημασία στην τρέχουσα περίοδο, όπου *πληθαίνουν οι ενδείξεις ότι η πορεία περιορισμού της πτώσης του ΑΕΠ το 2013 και ανάκαμψης της οικονομίας από το 2014 έχει ήδη αρχίσει και αναμένεται να συμβάλει τόσο στην αποτελεσματικότερη υλοποίηση των στόχων της δημοσιονομικής προσαρμογής, όσο και στην αύξηση*

της απασχόλησης και τη μείωση της ανεργίας που αποτελούν το μεγάλο ζητούμενο για τη χώρα μας. Ειδικότερα, **σημειώνονται οι ακόλουθες ευνοϊκές εξελίξεις σε βασικούς τομείς της οικονομίας:**

α) Επιβεβαιώνονται οι προβλέψεις για μεγάλη αύξηση του εξωτερικού Τουρισμού στην Ελλάδα το 2013. Σύμφωνα με τα στοιχεία του **Συνδέσμου Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (ΣΕΤΕ)**, οι αφίξεις ξένων τουριστών στα κυριότερα αεροδρόμια της Χώρας αυξήθηκαν κατά 12,6% (ή κατά 442,4 χιλ άτομα) σε ετήσια βάση στο 2^ο 3μηνο του 2013, έναντι της μικρής πτώσης τους κατά -6,2% στο 1^ο 3μηνο του 2013. Επίσης, σημαντικά αυξημένη κατά +10,0% σε ετήσια βάση ήταν η αύξηση των αφίξεων στο 1^ο 6μηνο.2013 (1^ο 5μηνο.2013: +6,1%), έναντι της μικρής πτώσης τους κατά -4,0% το 1^ο 6μηνο'12. Επίσης, ο αριθμός των ταξιδιωτών του 1^{ου} 6μήνου.2013 υπερέβη κατά 5,2% τον αντίστοιχο αριθμό των ταξιδιωτών του 1^{ου} 6μήνου.2011 (βλ. Πίνακα).

Η θετική αυτή εξέλιξη προήλθε κυρίως από τη σημαντική αύξηση των αεροπορικών αφίξεων που σημειώθηκε τον Μάιο'13 και τον Ιούν.'13 (Μάιος'13: +18,4%, Ιούν.'13: +15,0), όπου στο 2μηνο αυτό υπήρξε μεγάλη αύξηση των αφίξεων και στην Αθήνα κατά 11,21% τον Μάιο και κατά 9,6% τον Ιούνιο.

Πίνακας: Αριθμός Αεροπορικών Αφίξεων (σε κύρια αεροδρόμια)					
	2011	2012	2013	2012/2011	2013/2012
Ιαν.	215.754	191.416	166.780	-11,28%	-12,87%
Φεβρ.	171.184	149.828	140.107	-12,48%	-6,49%
Μάρτ.	217.936	215.424	215.215	-1,15%	-0,10%
Απρ.	525.732	538.256	488.175	2,38%	-9,30%
Μάιος	1.303.006	1.207.183	1.432.457	-7,35%	18,66%
Ιούνιος	1.818.411	1.779.473	2.046.664	-2,14%	15,02%
Σύνολο	4.252.023	4.081.580	4.489.398	-4,01%	9,99%

Πηγή: ΣΕΤΕ.

Η τουριστική κίνηση, με κάθε μέσο μεταφοράς, αναμένεται να συνεχισθεί και να ενταθεί στους επόμενους μήνες της τουριστικής περιόδου. Εν προκειμένω σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του ΣΕΤΕ καταγράφεται αύξηση των προ-κρατήσεων για την κυρίως καλοκαιρινή περίοδο που πλησιάζει το 20%. Επισημαίνεται ότι, η Ελλάδα το 2012 συγκέντρωσε 16,4 εκατ. τουρίστες (με κάθε μέσο μεταφοράς), ενώ το 2013 εκτιμάται ότι οι συνολικές αφίξεις τουριστών θα υπερβούν τα 17,5 εκατ. Σημαντική συνδρομή στην αύξηση του εξωτερικού τουρισμού το 2013 αναμένεται να έχει και η κρουαζιέρα που αναπτύσσεται ταχύτατα μετά την άρση των περιοριστικών διατάξεων.

Αισιοδοξία για την εξέλιξη του τουρισμού το 2013 προκύπτει και από την αλματώδη άνοδο των επιχειρηματικών προσδοκιών (ΙΟΒΕ) τόσο στον κλάδο των «Ξενοδοχείων-Εστιατορίων» (Ιούν.'13: 98,0, Μάιος'13: 82,9, Απρ.'13: 66,4, Ιούν.'12: 78,5, Μάιος'12: 57,3) όσο και των «Τουριστικών Πρακτορείων» (Ιούν.'13: 111,4, Μάιος'13: 98,3, Απρ.'13: 83,2, Ιούν.'12: 73,1, Μάιος'12: 84,6).

β) Σταθεροποιείται η αγορά εργασίας, καθώς η άνοδος του τουρισμού και οι ευνοϊκές επιπτώσεις αυτής της ανόδου σε κλάδους που σχετίζονται με τον τουρισμό και η αναζωπύρωση της δραστηριότητας στις κατασκευές και σε κάποιους βιομηχανικούς και γεωργικούς κλάδους που αναπτύσσουν ήδη εξαγωγική δραστηριότητα, **συμβάλλουν στην άνοδο των προσλήψεων εργαζομένων και της καθαρής αύξησης της μισθωτής απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα της οικονομίας.** Ειδικότερα, στο 1^ο 6μηνο του 2013 η **θετική καθαρή ροή απασχόλησης (δηλαδή η αύξηση της απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα) ήταν κατά 71,2 χιλ. άτομα μεγαλύτερη από ότι στο 1^ο 6μηνο του 2012.** Μάλιστα, σχεδόν ολόκληρη η **επιπλέον αύξηση της απασχόλησης στο 1^ο 6μηνο του 2013 οφείλεται στις αυξημένες προσλήψεις κατά 69,2 χιλ. άτομα σε αυτό το 6μηνο και μόνο κατά 8,9 χιλ. άτομα οφείλεται στις μειωμένες απολύσεις.**

Η σημαντική αύξηση των προσλήψεων και ο περιορισμός των απολύσεων που παρατηρείται στο 1^ο 6μηνο.2013 αποτελεί ισχυρή ένδειξη ότι η αγορά εργασίας λειτουργεί τώρα ικανοποιητικά μετά τη ριζική μεταρρύθμισή της και την εκλογίκευση της λειτουργίας της στα πλαίσια του προγράμματος προσαρμογής. Από την άλλη πλευρά, αποτελεί επίσης ένδειξη της σημαντικής συμβολής του τουρισμού και ορισμένων άλλων δραστηριοτήτων, όπως, π.χ., η αναζωπύρωση της κατασκευής των δημοσίων έργων με σημαντική αύξηση της απορρόφησης των πόρων του ΕΣΠΑ, στη σταθεροποίηση της οικονομίας και της απασχόλησης από το 2013. Η συμβολή αυτών και άλλων τομέων αναμένεται ενταθεί από το 2014 και να συμβάλει στην ουσιαστική ανάκαμψη της οικονομίας από το 2014 και στα επόμενα έτη.

γ) Ανακάμπτει σταδιακά η ιδιωτική κατανάλωση, με την πώση της το 2013 να είναι πολύ χαμηλότερη από τη μεγάλη πτώση της κατά -9,1% το 2012 και κατά -8,7% στο 1^ο 3μηνο του 2013. Πρώτον, οι συνθήκες ρευστότητας στην οικονομία είναι πολύ καλύτερες το 2013, από ότι ήταν το 2012 και στο 1^ο 3μηνο του 2013. Δεύτερον, η αύξηση της δραστηριότητας στον τομέα του τουρισμού και η αναμενόμενη νέα σημαντική αύξηση των καθαρών εξαγωγών αγαθών θα δημιουργήσει εισοδήματα και μεγαλύτερη ευχέρεια κατανάλωσης. Τρίτον, η πτώση της απασχόλησης σε ετήσια βάση το 2013 θα διαμορφωθεί περί τα 145 χιλ. άτομα, έναντι της πτώσης της κατά 334 χιλ άτομα το 2012. Επιπλέον, όπως ήδη τονίστηκε, τα καταγεγραμμένα (όχι δειγματοληπτικά) στοιχεία δείχνουν σημαντική αύξηση της μισθωτής απασχόλησης στο 1^ο 6μηνο του 2013, έναντι μεγάλης πτώσης της στο 1^ο 6μηνο του 2012. Τέλος, σε ορισμένους τομείς, όπως τα επιβατηγά αυτοκίνητα, ήδη παρατηρείται ανάκαμψη των πωλήσεων στο 2^ο 3μηνο του 2013 από τα πολύ χαμηλά επίπεδά τους στο 2^ο 3μηνο του 2012. Ειδικότερα, οι πωλήσεις επιβατικών αυτοκινήτων ιδιωτικής χρήσεως σημείωσαν άνοδο κατά 7,1% σε ετήσια βάση στο 2^ο 3μηνο.2013, μετά την πτώση κατά -12,5% στο 1^ο 3μηνο.2013 και κατά -49,9% στο 2^ο 3μηνο του 2012.

Παγκόσμια Οικονομία

Ο Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) διαπιστώνει τάσεις ανάκαμψης στις ανεπτυγμένες οικονομίες και επιβράδυνσης ή σταθεροποίησης στις αναπτυσσόμενες οικονομίες, όπως προκύπτει από την πορεία των σύνθετων προπορευόμενων δεικτών των οικονομικών εξελίξεων (Composite Leading Indicators ή CLIs) που καταρτίζει για τον Μάιο 2013. Ειδικότερα, σύμφωνα με το δείκτη CLI που αφορά το σύνολο των 34 κρατών του ΟΟΣΑ, η ανάπτυξη αποκτά μια δυναμική, καθώς ο δείκτης ανήλθε στο 100,62 τον Μάιο.2013, από 100,54 τον Απρ.2013 και 100,01 τον Μάιο του 2012. Για τη Ζώνη του Ευρώ, επίσης, ο δείκτης CLI διαμορφώνεται στο 100,26 τον Μάιο του 2013, από 100,13 τον Απρ.2013 και 99,62 τον Μάιο του 2012. Στην περίπτωση αυτή η άνοδος του δείκτη αποδίδεται σε μεγάλο βαθμό στη βελτίωση που κατέγραψαν οι επιμέρους δείκτες CLI στη Γερμανία, την Ιταλία, την Ισπανία, την Πορτογαλία και στην Ελλάδα (Μάιος.2013: 101,54, Μάιος.2012: 98,36).

Στις ΗΠΑ ο αντίστοιχος δείκτης CLI επιβεβαιώνει τη σταθεροποίηση της ανάπτυξης με τη μικρή αύξησή του στο 101,05 τον Μάιο του 2013, από 100,98 τον Απρ.2013 και 100,22 τον Μάιο του 2013. Ωστόσο το οικονομικό επιτελείο του προέδρου των ΗΠΑ προέβη σε υποβάθμιση των εκτιμήσεων για την οικονομία των ΗΠΑ για το 2013, επικαλούμενο σοβαρές αντιξοότητες από τα ευρωπαϊκά μέτρα λιτότητας, την οικονομική επιβράδυνση στην Κίνα, καθώς και τις περικοπές στον προϋπολογισμό της χώρας.

Ειδικότερα, ο Λευκός Οίκος αναθεώρησε την εκτίμηση για την ανάπτυξη το 2013 στο 2,0% από 2,3% και για το 2014 στο 3,1% από 3,2% που είχε δημοσιευθεί στον προϋπολογισμό (Απρ.2013).

Στην Ιαπωνία, ο δείκτης CLI του ΟΟΣΑ συνεχίζει να επιβεβαιώνει την σταθεροποίηση της ανάπτυξης, με αύξησή του στο 101,34 τον Μάιο του 2013, από 101,09 τον Απρ.2013, ενώ στο Ην. Βασίλειο ο δείκτης υποχώρησε στο 100,66 τον Μάιο του 2013, από 100,77 τον Μάρτ.2013. Είναι εμφανές ότι η ανάκαμψη της χώρας αυτής είναι διστακτική, καθώς εξακολουθούν να υπάρχουν σημαντικά προβλήματα λόγω των δημοσιονομικών περικοπών.

Στην Κίνα ο δείκτης CLI μειώθηκε ελαφρά στο 99,50 τον Μάιο του 2013, από 99,56 τον Απρ.2013, ενώ στην Ινδία ο δείκτης διαμορφώνεται στο χαμηλό 97,62 τον Μάιο.2013, από 99,46 τον Μάιο.2012. Επίσης, στη Ρωσία (Μάιος.2013: 98,92, Μάιος.2012: 100,88) και τη Βραζιλία (Μάιος.2013: 99,11, Μάιος.2012: 99,11) η ανάπτυξη εμφανίζει σημάδια κόπωσης και αναμένεται να επιβραδυνθεί.

Ξεκινούν εντός της εβδομάδας οι διαπραγματεύσεις ανάμεσα στην ΕΕ και τις ΗΠΑ σχετικά με το διατλαντικό εμπόριο (Transatlantic Trade & Investment Partnership-ΤΤΙΡ). Σκοπός του εγχειρήματος η υιοθέτηση κοινών κανόνων που θα συμβάλουν στην ενίσχυση των επενδύσεων και την

οικονομική ανάπτυξη μεταξύ ΕΕ και ΗΠΑ. Σημειώνεται, ότι στην περίπτωση επιτυχούς ολοκλήρωσης των διαπραγματεύσεων μέσω του ΤΤΙΡ θα καλύπτεται το 50% της παγκόσμιας οικονομικής παραγωγής, το 30% του παγκόσμιου εμπορίου και το 20% των παγκόσμιων ξένων άμεσων επενδύσεων.

Στη συνεδρίαση της 4^{ης} Ιουλίου, το Διοικητικό Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ), αποφάσισε όπως ευρέως αναμενόταν, να παραμείνουν αμετάβλητα στο 0,50%, 1,00% και 0,00% αντίστοιχα, το επιτόκιο των πράξεων κύριας αναχρηματοδότησης και τα επιτόκια διευκόλυνσης οριακής χρηματοδότησης και διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων. Ωστόσο, μετά την υπόσχεση που είχε δώσει ο Πρόεδρος της ΕΚΤ ότι η Κεντρική Τράπεζα της Ζώνης του Ευρώ θα κάνει «ότι χρειάζεται» (“whatever it takes”) για να αποτρέψει κρίσεις στις αγορές κρατικών ομολόγων που θα έθεταν σε κίνδυνο το Ευρώ, έρχεται τώρα να υιοθετήσει νέα πρακτική, αυτή «της αποκάλυψης εκ των προτέρων της κατεύθυνσης της νομισματικής πολιτικής για μεγάλο διάστημα στο μέλλον» (“forward guidance”). Στα πλαίσια αυτά, την 4.7.2013 έδωσε την σημαντική υπόσχεση ότι η ΕΚΤ από την πλευρά της θα διατηρήσει το βασικό επιτόκιο παρέμβασής της στα τρέχοντα επίπεδα (0,5%) ή και σε ακόμα χαμηλότερα επίπεδα, για «παρατεταμένη χρονική περίοδο». Από την άλλη πλευρά, επικριτικός ήταν ο επικεφαλής της ΤτΓερμανίας για την έως σήμερα ακολουθούμενη νομισματική πολιτική από την ΕΚΤ. Σύμφωνα με τον γερμανό αξιωματούχο, η νομισματική πολιτική έχει ήδη κάνει πολλά για να απορροφήσει τις οικονομικές συνέπειες της κρίσης, αλλά δεν μπορεί να επιλύσει την κρίση, η οποία αποκάλυψε δομικές αδυναμίες που με τη σειρά τους απαιτούν δομικές λύσεις. Ο πρόεδρος της ΤτΓερμανίας κάλεσε τις κυβερνήσεις της Ευρωζώνης να βελτιώσουν την κατάσταση των οικονομιών τους, να υιοθετήσουν αυστηρότερους δημοσιονομικούς κανόνες και να περιορίσουν τις στενές σχέσεις με τις τράπεζες, οι οποίες έχουν οδηγήσει σε μεγάλες τοποθετήσεις κρατικών ομολόγων.

Ωστόσο, αρνητική εξέλιξη αποτελεί η νέα υποβάθμιση της Ιταλίας από την Standard & Poor's στο BBB με προοπτικές αρνητικές από BBB+. Ειδικότερα, η εταιρία αξιολόγησης σημειώνει την παρατεταμένη ύφεση την οποία διανύει η Οικονομία της Ιταλίας, ενώ προβλέπει ότι η πτώση του ΑΕΠ της χώρας θα ανέλθει στο -1.9% το 2013 (έναντι -1.4% που ήταν η προηγούμενη πρόβλεψή της). Σημειώνεται ότι με τη νέα υποβάθμιση το δημόσιο χρέος της Ιταλίας κατατάσσεται μόλις δύο βαθμίδες πάνω από την κατηγορία junk, δηλαδή της μη ασφαλούς επενδυτικής τοποθέτησης. Μετά την υποβάθμιση η Ιταλία προχώρησε σε προγραμματισμένη έκδοση εντόκων γραμματίων 12μηνης διάρκειας, από την οποία άντλησε € 7,0 δις με επιτόκιο 1,078% (υψηλότερο επίπεδο από τον Μάρτιο του 2013).

Στις αγορές, μικτές τάσεις εμφάνισαν σε εβδομαδιαία βάση τόσο οι τιμές των 5ετών CDS, όσο και των αποδόσεων των κρατικών ομολόγων στην Ευρώπη.

Συγκεκριμένα, την 9.7.2013 άνοδο καταγράφουν: το CDS της Ιρλανδίας που διαπραγματεύεται στις 165 μ.β., της Γαλλίας στις 81 μ.β. της Ισπανίας στις 276 μ.β., της Πορτογαλίας στις 475 μ.β. και της Ιταλίας στις 274 μ.β., ενώ της Γερμανίας διατηρείται σταθερό στις 32 μ.β.. Οι αποδόσεις των 10ετών ομολόγων διαμορφώνονταν την 9.7.2013 στην Ισπανία σε 4,65%, στην Ιταλία σε 4,35%, στη Γαλλία σε 2,25%, στην Πορτογαλία σε 6,70% και στην Ολλανδία σε 2,08%. Η απόδοση του ελληνικού 10ετούς ομολόγου υποχώρησε στο 10,55%, από 10,71% και του αντίστοιχου γερμανικού στο 1,70% από 1,72%. Η διαφορά απόδοσης του 10ετούς ιταλικού ομολόγου με εκείνη του αντίστοιχου 10ετούς γερμανικού, συρρικνώθηκε στις 265 μ.β. την 9.7.2013, από 269 μ.β. που ήταν προ εβδομάδος, αλλά μετά την υποβάθμιση από την S&P το spread αυξήθηκε έως και τις 280 μ.β.. Σημαντική κίνηση κατέγραψε η απόδοση του 10ετούς αμερικανικού ομολόγου μετά την ανακοίνωση ότι 195.000 νέες θέσεις εργασίας προστέθηκαν τον Ιούνιο στην οικονομία των ΗΠΑ. Συγκεκριμένα, η απόδοση του 10ετούς ομολόγου διαμορφωνόταν την 8.7.2013 σε 2,65% από 2,17% πριν ένα μήνα και 1,51% που ήταν την αντίστοιχη ημέρα του περασμένου έτους.

Η διατήρηση των ομολογιακών αποδόσεων σε σχετικά χαμηλά επίπεδα συμβάλλει στη μείωση του κόστους δανεισμού επί των νέων εκδόσεων. Χαρακτηριστικό παράδειγμα η πρόσφατη δημοπρασία εντόκων γραμματίων στην Γαλλία. Ειδικότερα, το γαλλικό δημόσιο σε δημοπρασία εντόκων γραμματίων (ΕΓ) την 8.7.2013 άντλησε συνολικά το ποσό των €8,152 δισ.. Συγκεκριμένα, μέσω 3-μηνων ΕΓ αντλήθηκε το ποσό των € 4,196 δισ. με μέσο κόστος 0,018% έναντι 0,036% στην αντίστοιχη τελευταία δημοπρασία, μέσω 6-μηνων ΕΓ αντλήθηκε το ποσό των €1,96 δισ. με μέσο επιτόκιο 0,038% έναντι 0,058% και μέσω των 12-μηνων ΕΓ, συγκεντρώθηκαν €1,996 δισ. με μέσο κόστος δανεισμού 0,098% έναντι 0,171%. Εν τω μεταξύ, την ίδια ημέρα το γερμανικό δημόσιο άντλησε το ποσό των €3,981 δισ. μέσω της δημοπρασίας εντόκων γραμματίων διάρκειας 6 μηνών. Το μέσο κόστος δανεισμού διαμορφώθηκε στο -0,004% από 0,023% της αντίστοιχης τελευταίας δημοπρασίας με το δείκτη υπερκάλυψης να διαμορφώνεται στο 1,7.

Εξελίξεις στην πραγματική οικονομία:

Στις ΗΠΑ, ευχάριστη έκπληξη αποτέλεσε η **αύξηση της απασχόλησης (εξαιρουμένου του αγροτικού τομέα) κατά 195 χιλ. τον Ιούν.2013,** υπερκεράζοντας την προσδοκία της αγοράς για 165 χιλ νέες θέσεις εργασίας. Επιπλέον, θετική εξέλιξη αποτελεί και η αναθεώρηση σε υψηλότερα επίπεδα των προηγούμενων μετρήσεων, αφού η αύξηση της απασχόλησης ανήλθε στις 195 χιλ. τον Μάιο.2013 (προηγούμενη μέτρηση: 175.000) και στις 199 χιλ. τον Απρ.2013 (προηγούμενη μέτρηση: 149.000). Ειδικότερα, αύξηση της απασχόλησης σημειώθηκε στον τομέα των υπηρεσιών, στις χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, στα επαγγέλματα γραφείου και στον

τομέα της φιλοξενίας. Παράλληλα, το **ποσοστό της ανεργίας** διατηρήθηκε στο 7,6%, όπως και τον προηγούμενο μήνα.

Οι ευνοϊκές εξελίξεις στην αγορά εργασίας επιβεβαιώθηκαν και από την νέα πτώση των αιτήσεων για εγγραφή στα ταμεία ανεργίας, κατά 5.000 την εβδομάδα έως 29.6.2013, όπου διαμορφώθηκαν στις 343.000. Ο μέσος όρος 4 εβδομάδων, μειώθηκε επίσης 750 με αποτέλεσμα να διαμορφωθεί στις 345.500. Οι αιτήσεις εγγραφής στα ταμεία ανεργίας εμφανίζουν υψηλή μεταβλητότητα από τις αρχές του τρέχοντος έτους και τους τελευταίους μήνες διαμορφώνονται σταθερά περί τις 350 χιλ.

Στον τομέα των εξωτερικών συναλλαγών, μη αναμενόμενη αύξηση σημείωσε το **έλλειμμα του ισοζυγίου αγαθών & υπηρεσιών των ΗΠΑ στα \$ 45,03 δισ. τον Μάιο.2013 από \$ 40,15 δισ. τον Απρ.2013.** Η εξέλιξη αυτή αν συνεχιστεί και τον Ιούν.2013 μπορεί να συμβάλει αρνητικά στην αύξηση του ΑΕΠ στο 2^ο 3μηνο του 2013. Συνολικά, το **σωρευτικό έλλειμμα του ισοζυγίου αγαθών & υπηρεσιών Ιαν.-Μάιος.2013** περιορίστηκε στα \$ 208,83 δισ. από \$ 235,82 δισ τον Ιαν.-Μάιο.2012. Στη βελτίωση του ισοζυγίου σημαντικό ρόλο διαδραμάτισε η αύξηση των εξαγωγών στο 5μηνο '13 κατά 1,9% σε ετήσια βάση και η μείωση των εισαγωγών.

Στον τομέα των υπηρεσιών, η υποχώρηση του δείκτη **ISM non-Manufacturing** στο 52,2 τον Ιούν.2013 από 53,7 τον Μάιο.2013, περιόρισε τις ευνοϊκές προοπτικές που δημιουργούσε η αύξηση του δείκτη ISM στη μεταποιητική βιομηχανία. Ωστόσο θετική εξέλιξη αποτελεί η διατήρηση του δείκτη άνω του 50,0 του αποκαλούμενου διαχωριστικού ορίου μεταξύ ύφεσης και ανάπτυξης.

Στη Ζώνη του Ευρώ (ΖτΕ), και ειδικότερα στη **Γερμανία** η οικονομία συνεχίζει να καταγράφει θετικές επιδόσεις. Οι εξελίξεις τόσο στην βιομηχανική παραγωγή όσο και στον τομέα των εξωτερικών συναλλαγών εισάγουν αμφιβολίες όσον αφορά την προοπτική για συνέχιση της θετικής πορείας της οικονομίας και στο 2^ο 3μηνο του 2013. Ειδικότερα, τόσο η βιομηχανική παραγωγή όσο και οι βιομηχανικές παραγγελίες ήταν μειωμένες τόσο σε μηνιαία όσο και σε ετήσια βάση τον Μάιο του 2013. Παρόλα αυτά, η βιομηχανική παραγωγή εκτιμάται ότι θα έχει θετική συμβολή στην αύξηση του ΑΕΠ σε 3μηνιαία βάση το 2^ο 3μηνο.2013, έναντι μηδενικής μεταβολής το 1^ο 3μηνο.2013. Στον τομέα των εξωτερικών συναλλαγών, **το πλεόνασμα στο εμπορικό ισοζύγιο της Γερμανίας υποχώρησε** στα €14,1 δισ. (χαμηλό 12 μηνών) τον Μάιο.2013 από €17,5 δισ. τον Απρ.2013. Η μείωση του πλεονάσματος σημειώθηκε λόγω της αύξησης εισαγωγών κατά 1,7% σε μηνιαία βάση τον Μάιο του 2013, ενώ οι εξαγωγές ήταν μειωμένες κατά -2,4% σε μηνιαία βάση. Στο 5μηνο Ιαν.-Μαΐου 2013 το πλεόνασμα στο εμπορικό ισοζύγιο της Γερμανίας, αυξήθηκε κατά 6,5% σε ετήσια βάση στα € 80,3 δισ. λόγω της μείωσης των εξαγωγών κατά -3,2% σε ετήσια βάση, έναντι της μείωσης των εισαγωγών κατά -1,8% σε ετήσια βάση.

Τέλος, στις αγορές συναλλάγματος, το ευρώ εμφανίζεται εξασθενημένο έναντι του δολαρίου ΗΠΑ μετά τη συνεδρίαση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) την Πέμπτη 4 Ιουλίου και τα σχόλια του προέδρου της ΕΚΤ ότι η νομισματική πολιτική της κεντρικής τράπεζας θα παραμείνει «χαλαρή» για όσο διάστημα απαιτηθεί. Ο ίδιος τόνισε ότι τα επιτόκια θα παραμείνουν χαμηλά για «παρατεταμένη χρονική περίοδο». Το ευρώ διαπραγματευόταν την 8.7.2013 στα 1,2842 EUR/USD (βλέπε διάγραμμα) από 1,3064 EUR/USD που ήταν την 2.7.2013.

Ο σταθμισμένος δείκτης του δολαρίου έναντι των νομισμάτων των κύριων εμπορικών εταιριών των ΗΠΑ (DXY), ανήλθε την Δευτέρα 8 Ιουλίου σε 84,588 (υψηλό 3-ετών) έναντι 83,291 που ήταν την περασμένη εβδομάδα. Στην άνοδο του δολαρίου ουσιαστικό ρόλο διαδραμάτισε η μεγαλύτερη των αναμενόμενων αύξηση των νέων θέσεων εργασίας τον Ιούνιο στις ΗΠΑ γεγονός που ενίσχυσε τις προσδοκίες ότι η Fed θα κινηθεί νωρίτερα και όχι αργότερα προκειμένου να επιβραδύνει τη ροή των νομισματικών μέτρων τόνωσης της οικονομίας. Οι επενδυτές θα αναζητήσουν περισσότερες ενδείξεις για τις προθέσεις της Fed μέσα από την ανάγνωση των πρακτικών συνεδρίασης του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής (FOMC) της 18-19.6.2013 που θα δημοσιευθούν την 10.7.2013.

Η εκτίμηση για βελτίωση της οικονομίας των ΗΠΑ και εγκατάλειψη του προγράμματος αγοράς ομολόγων από τη Fed, οδήγησαν το δολάριο στο υψηλότερο επίπεδο έναντι του γιεν Ιαπωνίας από τις αρχές Ιουνίου (101,23 JPY/USD). Η Τράπεζα της Ιαπωνίας παραμένει σταθερά προσηλωμένη στην επιθετική νομισματική τόνωση με στόχο την έξοδο της οικονομίας από τη μακροχρόνια στασιμότητα.

Η βρετανική λίρα σε εβδομαδιαία βάση καταγράφει απώλειες της τάξεως του 0,3% έναντι του ευρώ, καθώς διαπραγματευόταν την 8.7.2013 στις 0,8617 GBP/EUR μετά την απόφαση της ΤτΑγγλίας να διατηρήσει αμετάβλητο το βασικό της επιτόκιο στο 0,5% και να διατηρήσει το πρόγραμμα αγοράς ομολόγων του δημοσίου στα £ 375 δισ.. Ο νέος επικεφαλής της ΤτΑγγλίας, τόνισε ότι οι πρόσφατες προσδοκίες για αύξηση των επιτοκίων δεν θα πραγματοποιηθούν μέχρι το 2015, καθώς οι οικονομικές συνθήκες δεν δικαιολογούν μια τέτοια κίνηση. Επίσης, το ελβετικό φράγκο διαπραγματευόταν στα 1,2385 CHF/EUR την 8.7.2013 από 1,2356 CHF/EUR την 2.7.2013 σημειώνοντας οριακές απώλειες.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

Ελληνική Οικονομία

Βιομηχανική Παραγωγή: Ο δείκτης *παραγωγής της μεταποιητικής βιομηχανίας* υποχώρησε κατά -1,8% σε ετήσια βάση τον Μάιο.'13, έναντι -0,6% τον Απρ.'13 και -3,3% τον Μάιο.'12. Ωστόσο, η μείωση της μεταποιητικής δραστηριότητας επιβραδύνθηκε σημαντικά στο 5μηνο'13 καθώς υποχώρησε ελαφρά κατά -0,2% σε ετήσια βάση, μετά την αύξησή της κατά 1,7% στο 4^ο 3μηνο του 2012 και έναντι της πτώσης της κατά -7,2% στο 5μηνο.2012. Το πλήγμα που έχει υποστεί ο τομέας της μεταποιητικής βιομηχανίας εξαιτίας της οικονομικής κρίσης αντικατοπτρίζεται στην πτώση του ποσοστού χρησιμοποίησης εργοστασιακού δυναμικού από 75,9% το 2008 σε 64,5% τον Μάιο'13. Σημειώνεται ότι στη μεταποιητική βιομηχανία αν και η παραγωγή συνολικά τείνει προς τη σταθεροποίηση σε πολύ χαμηλό επίπεδο, η δραστηριότητα σε αρκετούς κλάδους παρουσιάζει ενδείξεις ανάκαμψης ενώ και οι προσδοκίες για την παραγωγή των επομένων μηνών (IOBE) βρίσκονται σε ανοδική τροχιά.

Θετική εξέλιξη αποτελεί η αύξηση της παραγωγής σε πολλούς κλάδους της μεταποιητικής βιομηχανίας, όπως στην ποτοποιία (5μηνο.2013: +5,7%, 5μηνο.2012: -13,5%), το χαρτί και προϊόντα από αυτό (5μηνο.'13: +2,4%, 5μηνο.'12: -13,6%), τα μη μεταλλικά ορυκτά (τσιμεντοβιομηχανία (5μηνο'13: +5,5%, 5μηνο'12: -27,1%) - λόγω κυρίως των εξαγωγών των επιχειρήσεων του κλάδου, τα φαρμακευτικά προϊόντα και σκευάσματα (5μηνο'13: +10,7%, 5μηνο'12: -5,5%), τα παράγωγα πετρελαίου και άνθρακα (5μηνο'13: +9,7%, 5μηνο'12: 22,3%) και τα μηχανήματα και είδη εξοπλισμού (5μηνο'13: +7,8%, 5μηνο'12: -28,2%).

Γενικά, στους ανωτέρω κλάδους με θετική εξέλιξη της παραγωγής στο 1^ο 5μηνο.2013 περιλαμβάνονται πλέον και πολλοί σημαντικοί παραδοσιακοί κλάδοι των οποίων η δραστηριότητα έχει εκτοπιστεί σε σημαντικό βαθμό από την Ελλάδα τα τελευταία έτη, σε μια διαδικασία που άρχισε από τις αρχές της 10ετίας του 2000, εξαιτίας του έντονου ανταγωνισμού που υφίστανται από χώρες χαμηλού κόστους. Είναι γεγονός ότι πολλές ελληνικές επιχειρήσεις έχουν μεταφέρει την παραγωγή τους στις γειτονικές χώρες χαμηλού κόστους και μικρής φορολογικής επιβάρυνσης και αντί για παραγωγή στην Ελλάδα και εξαγωγές από την Ελλάδα, εισάγουν προϊόντα από τις χώρες στις οποίες τα παράγουν. Παραμένει, ωστόσο, στην Ελλάδα ένας σημαντικός ακόμη αριθμός παραγωγικών επιχειρήσεων σε αυτούς τους κλάδους, με σημαντική, κυρίως, εξαγωγική δραστηριότητα.

Μετά τη σημαντική μείωση του κόστους εργασίας στην Ελλάδα και την αποκατάσταση ενός πιο αποτελεσματικού πλαισίου λειτουργίας της οικονομίας, η οικονομική κατάσταση και η δραστηριότητα των επιχειρήσεων και στους παραδοσιακούς κλάδους θα μπορούσε να βελτιωθεί σημαντικά με τη βελτίωση και των συνθηκών

χρηματοδότησής τους και με την επανεκκίνηση της επενδυτικής τους δραστηριότητας με σκοπό την παραγωγή προϊόντων υψηλότερης ποιότητας για την παγκόσμια και όχι μόνο για την ελληνική αγορά.

Μεταβολή (% σε ετήσια βάση) της παραγωγής της μεταποιητικής βιομηχανίας κατά κλάδο			
	Στάθμιση στο ΔΠΜΒ	Ιαν-Μάιος'13	Ιαν-Μάιος'12
Τρόφιμα	18,23%	-3,0%	-6,9%
Φαρμακευτικά προϊόντα και σκευάσματα	1,74%	10,7%	-5,5%
Παράγωγα πετρελαίου και άνθρακα	11,30%	9,7%	22,3%
Ποτά	6,00%	5,7%	-13,5%
Καπνός	1,90%	-0,9%	2,2%
Κλωστοϋφαντουργικές ύλες	3,10%	-9,7%	-25,1%
Είδη Ένδυσης	3,40%	0,8%	-16,2%
Ξύλο και φελός	1,20%	-8,9%	-39,5%
Χαρτί και προϊόντα από χαρτί	2,30%	2,4%	-13,6%
Χημικά προϊόντα	5,34%	0,8%	-13,7%
Μη μεταλλικά ορυκτά	10,30%	5,5%	-27,1%
Βασικά μέταλλα	8,00%	-7,9%	-6,3%
Προϊόντα από ελαστική και πλαστική υλή	4,20%	-3,0%	-12,4%
Κατασκευή μεταλλικών προϊόντων	5,10%	-14,2%	-11,8%
Έπιπλα	1,54%	-26,9%	-33,1%
Ηλεκτρ.Υπολ.-Ηλεκτρον. & Οπτικά προϊόντα	1,21%	-1,9%	-7,3%
Ηλεκτρολογικός εξοπλισμός	3,00%	-1,7%	-4,7%
Μηχανήματα και είδη εξοπλισμού	2,05%	7,8%	-28,2%
Δείκτης Παραγ. Μεταποιητικής Βιομηχανίας	100,00%	-0,2%	-7,2%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ.

Η μείωση της παραγωγής της μεταποιητικής βιομηχανίας στο 5μηνο'13 σε ετήσια βάση αποδίδεται κυρίως στους **κλάδους που συνδέονται με τις κρατικές προμήθειες, των οποίων η λειτουργία στηρίζονταν μέχρι πρόσφατα σε μεγάλο βαθμό σε μη ανταγωνιστικές κρατικές παραγγελίες**. Ειδικότερα, ο κλάδος του «**λοιπού εξοπλισμού μεταφορών**» (στον οποίο εντάσσονται και τα ναυπηγεία), σημείωσε πτώση της παραγωγής του κατά -21,0% το 5μηνο'13, έναντι πτώσης κατά -42,6% το 5μηνο'12.

Όσον αφορά στους λοιπούς κλάδους της μεταποιητικής βιομηχανίας υποχώρηση της παραγωγής σημειώθηκε στους ακόλουθους:

Τον κλάδο του ηλεκτρολογικού εξοπλισμού, που έχει επηρεαστεί αρνητικά από την πτώση της εγχώριας οικοδομικής δραστηριότητας και γενικότερα της εγχώριας ζήτησης, αλλά πραγματοποιεί σημαντικές εξαγωγές. Έτσι, η πτώση της παραγωγής ήταν σχετικά μικρή κατά -1,7% στο 5μηνο'13 από -4,7% στο 5μηνο'12. Ο κλάδος αυτός έχει δυνατότητες να αυξήσει περισσότερο την εξωστρέφειά του και να επιτύχει αξιόλογο ρυθμό αύξησης της παραγωγής μόλις αποκατασταθούν συνθήκες ομαλής λειτουργίας και χρηματοδότησης της εγχώριας οικονομίας.

Στον κλάδο της σιδηρομεταλλουργίας, που σημειώθηκε μείωση της παραγωγής κατά -7,9% στο 5μηνο'13, έναντι -6,3% το 5μηνο'12. Ο κλάδος αυτός επηρεάζεται επίσης αρνητικά από την καταποντισμένη εγχώρια κατασκευαστική δραστηριότητα, η οποία, ωστόσο, αναμένεται να ανακάμψει σταδιακά στο 2^ο 6μηνο του 2013 και ιδιαίτερα κατά το 2014.

Στον κλάδο της επιπλατοποίησης, που σημειώθηκε νέα μεγάλη πτώση της παραγωγής κατά -26,9% στο 5μηνο'13, μετά την πτώση της κατά -33,1% στο 5μηνο'12 και της **οικοδομήσιμης ξυλείας** (5μηνο'13: -8,9%, 5μηνο'12: -39,5%), οι κλάδοι αυτοί έχουν επηρεαστεί επίσης αρνητικά από την παρατεταμένη πτώση της οικοδομικής

δραστηριότητας, αλλά και από τη σημαντικά μειωμένη ζήτηση διαρκών καταναλωτικών αγαθών.

Τέλος, ο **Γενικός Δείκτης της Βιομηχανικής Παραγωγής, μειώθηκε κατά -2,8% σε ετήσια βάση στο 5μηνο'13**, έναντι πτώσης του κατά -6,1% στο 5μηνο'12. Η μείωση του Γενικού Δείκτη της Βιομηχανίας προήλθε από: (1) Την αναφερθείσα πτώση της παραγωγής της μεταποιητικής βιομηχανίας (-0,2%). (2) Τη μεγάλη μείωση της εξορυκτικής δραστηριότητας (5μηνο.2013: -11,3%, 5μηνο.2012: -1,5%) που είναι αποτέλεσμα της πτώσης της εξόρυξης λιγνίτη κατά -16,7%, λόγω των σημαντικών βροχοπτώσεων και της επακόλουθης αυξημένης λειτουργίας των σταθμών παραγωγής Η/Ε από ΑΠΕ. (3) Τη μείωση της παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος κατά -8,8%, μετά την πτώση της κατά -5,0% στο 5μηνο'12, λόγω επίσης των πολύ καλών καιρικών συνθηκών. (4) Τη μείωση της παροχής νερού κατά -0,7% στο 5μηνο'13, μετά την αύξησή της κατά +0,9% στο 5μηνο'12. Αντίθετα, σημειώθηκε μικρή αύξηση της παραγωγής από άλλες εξορυκτικές και λατομικές κυρίως δραστηριότητες κατά 0,8% στο 1^ο 5μηνο.2013, από πτώση κατά -22,2% στο 1^ο 5μηνο.2012.

Εμπορευματικές Συναλλαγές (ΕΛΣΤΑΤ): οι εξαγωγές αγαθών χωρίς πετρελαιοειδή, μειώθηκαν κατά -9,5% σε ετήσια βάση τον Μάιο'13, έναντι αύξησης κατά 9,4% τον Απρ.'13 και 2,4% τον Μάιο'12. Το 5μηνο'13 οι εξαγωγές χωρίς πετρελαιοειδή σημείωσαν μείωση κατά -1,1%, έναντι μείωσής τους κατά -0,2% στο 5μηνο'12. Συγκεκριμένα, οι εξαγωγές αγαθών χωρίς πετρελαιοειδή ανήλθαν στα € 6,93 δις στο 5μηνο'13 από € 7,01 δις στο 5μηνο'12.

Ειδικότερα, στο 5μηνο'13 σημειώθηκε υποχώρηση των **εξαγωγών αγαθών χωρίς πετρελαιοειδή** προς τις τρίτες χώρες εκτός της ΕΕ-27 κατά -7,6% σε ετήσια βάση, από αύξησή τους κατά 27,8% στην αντίστοιχη περίοδο του 2012. Από την άλλη πλευρά, αύξηση των αντίστοιχων εξαγωγών κατά 2,3% σημειώθηκε προς τις χώρες της ΕΕ-27, μετά τη μείωσή τους κατά -6,4% στο 5μηνο'12.

Εξαγωγές με πετρελαιοειδή		
	2012	2013
Ιαν-Μάιος	10.650,0	11.497,1
% μεταβολή	11,0%	8,0%
Εξαγωγές χωρίς πετρελαιοειδή		
	2012	2013
Ιαν-Μάιος	7.006,9	6.929,4
% μεταβολή	-0,2%	-1,1%
Εισαγωγές χωρίς πετρελαιοειδή		
	2012	2013
Ιαν-Μάιος	13.195,2	12.206,6
% μεταβολή	-8,8%	-7,5%

Οι εισαγωγές αγαθών χωρίς πετρελαιοειδή σημείωσαν μείωση κατά -7,5% στο 5μηνο'13, έναντι πτώσης κατά -8,8% στο 5μηνο'12.

Οι εξαγωγές αγαθών με πετρελαιοειδή, αυξήθηκαν κατά 4,5% σε ετήσια βάση τον Μάιο'13 από 17,3% τον Απρ.'13 και 5,0% τον Μάιο'12. Στο 5μηνο'13 οι

εξαγωγές με πετρελαιοειδή σημείωσαν αύξηση κατά 8,0%, έναντι αύξησής τους κατά 11,0% στο 5μηνο '12. Συγκεκριμένα, οι εξαγωγές αγαθών με πετρελαιοειδή ανήλθαν στα € 11,50 δις στο 5μηνο '13 από € 10,65 δις στο 5μηνο '12.

Οι εισαγωγές αγαθών με πετρελαιοειδή σημείωσαν πτώση κατά -5,1% σε ετήσια βάση τον Μάιο '13 από -0,9% τον Απρ. '13 ενώ είχαν σημειώσει αύξηση κατά 1,0% τον Μάιο '12.

Εξελίξεις στον Τουρισμό: Σύμφωνα με τα στοιχεία του **Συνδέσμου Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (ΣΕΤΕ)**, οι αφίξεις ξένων τουριστών στα κυριότερα αεροδρόμια της Χώρας (με απευθείας αεροπορικές πτήσεις από το εξωτερικό, charters) αυξήθηκαν σημαντικά κατά +10,0% σε ετήσια βάση στο 1^ο 6μηνο.2013 (1^ο 5μηνο.2013: +6,1%), έναντι μείωσής τους κατά -4,0% το 1^ο 6μηνο.2012. Επίσης, ο αριθμός των ταξιδιωτών του 1^{ου} 6μήνου.2013 υπερέβη και κατά +5,2% τον αντίστοιχο αριθμό των ταξιδιωτών του 1^{ου} 6μήνου '11 (βλ. Πίνακα).

Η θετική αυτή εξέλιξη προήλθε κυρίως από τη σημαντική αύξηση των αεροπορικών αφίξεων που σημειώθηκε τον Μάιο '13 και τον Ιούν. '13 (Μάιος '13: +18,4%, Ιούν. '13: +15,0%).

Πίνακας: Αριθμός Αεροπορικών Αφίξεων (σε κύρια αεροδρόμια)					
	2011	2012	2013	2012/2011	2013/2012
Ιαν.	215.754	191.416	166.780	-11,28%	-12,87%
Φεβρ.	171.184	149.828	140.107	-12,48%	-6,49%
Μάρτ.	217.936	215.424	215.215	-1,15%	-0,10%
Απρ.	525.732	538.256	488.175	2,38%	-9,30%
Μάιος	1.303.006	1.207.183	1.432.457	-7,35%	18,66%
Ιούνιος	1.818.411	1.779.473	2.046.664	-2,14%	15,02%
Σύνολο	4.252.023	4.081.580	4.489.398	-4,01%	9,99%

Πηγή: ΣΕΤΕ.

Κατά τον **ΣΕΤΕ**, η μεγαλύτερη αύξηση των διεθνών αφίξεων το 1^ο 6μηνο.2013 σε ετήσια βάση σημειώθηκε στα αεροδρόμια: της Μυκόνου (+68,2%), της Καλαμάτας (+42,0%), της Κεφαλονιάς και Κέρκυρας (+22,6% και +14,9%), των Χανίων και του Ηρακλείου (+21,8%, +18,6%), της Σαντορίνης (+27,5%), της Ζακύνθου (+19,8%), της Ρόδου και Κω (+10,3%, +18,3%), του Ακτίου (+14,8%), της Θεσσαλονίκης (+2,1%) της Καβάλας (+8,7%) και του Αράξου (+6,0%).

Αντίθετα, πτώση σημειώθηκε στις αφίξεις στο αεροδρόμιο των Αθηνών κατά -1,3% στο 1^ο 6μηνο του 2013 και, επίσης, της Σάμου κατά -4,2%. Ωστόσο η αύξηση των αφίξεων τον Μάιο και τον Ιούνιο ήταν σημαντική κατά 11,21% και κατά 9,59% αντίστοιχα και στο αεροδρόμιο της Αθήνας.

Η τουριστική κίνηση, με κάθε μέσο μεταφοράς, αναμένεται να συνεχισθεί και να ενταθεί στους επόμενους μήνες της τουριστικής περιόδου. Εν προκειμένω σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του ΣΕΤΕ καταγράφεται αύξηση των προ-κρατήσεων για την κυρίως καλοκαιρινή περίοδο που πλησιάζει το 20%. Επισημαίνεται ότι, η Ελλάδα το 2012 συγκέντρωσε

16,4 εκατ. τουρίστες (με κάθε μέσο μεταφοράς), ενώ το 2013 εκτιμάται ότι οι συνολικές αφίξεις τουριστών θα υπερβούν τα 17,5 εκατ., με τις εισπράξεις από τον εξωτερικό τουρισμό να προσεγγίσουν τα € 11,0 δις. Σημαντική συμβολή στις εισπράξεις από τον τουρισμό αναμένεται να έχει το 2013 και η κρουαζιέρα που αναπτύσσεται ταχύτατα μετά την άρση των περιοριστικών διατάξεων.

Οικοδομική Δραστηριότητα: Επιβραδύνθηκε σημαντικά ο ρυθμός πτώσης του όγκου της **ιδιωτικής οικοδομικής δραστηριότητας**, με βάση τις άδειες οικοδομών, στο **-15,8% σε ετήσια βάση** τον Απρ. '13, από -55,5% τον Μάρτ. '2013, -44,8% τον Φεβρ. '2013 και -31,8% τον Απρ. '2012. Σημειώνεται ότι στο 1^ο 4μηνο του 2013 ο όγκος των αδειών οικοδομών ανήλθε στα 3.577 χιλ. m³, από 5.713 χιλ. m³ στο 1^ο 4μηνο του 2012 και 20.840 χιλ. m³ στο 1^ο 4μηνο του 2008. Συνολικά, ο όγκος των αδειών οικοδομών εκτιμάται ότι θα μειωθεί στα 12.860 χιλ. m³ το 2013 ως σύνολο από 15.686 χιλ. m³ το 2012, 64.800 χιλ. m³ το 2008 και από 102.235 χιλ. m³ το 2005.

Επιπρόσθετα η μείωση του αρνητικού ρυθμού της οικοδομικής δραστηριότητας τον Απρ. '13 οφείλεται κυρίως στην ισχυρή ανάκαμψη της ιδιωτικής οικοδομικής δραστηριότητας σε μη κατοικήσιμα κτίρια στην Ανατολική Μακεδονία και Θράκη (Απρ. '13: +214,1%), λόγω της κατασκευής μεγάλου εμπορικού κέντρου στην Ξάνθη και μεγάλων εγκαταστάσεων στάβλων στην ευρύτερη περιοχή της πόλης. Σημειώνεται επίσης η κατασκευή πολυτελούς ξενοδοχειακού συγκροτήματος στην Πρέβεζα με αποτέλεσμα να αυξηθεί η οικοδομική δραστηριότητα στην περιφέρεια της Ηπείρου (Απρ. '13: +0,5%).

Επομένως, σωρευτικά στο 1^ο 4μηνο '13 ο όγκος της ιδιωτικής οικοδομικής δραστηριότητας σημείωσε νέα μεγάλη πτώση κατά -37,4% σε ετήσια βάση (1^ο 3μηνο '13: -43,5%), έναντι πτώσης του κατά -8,2% στο 1^ο 4μηνο '12. Για το έτος 2013 ως σύνολο, η πτώση του δείκτη εκτιμάται τώρα στο 18,0%, με θετική αύξησή του τον Νοέμ.-Δεκ. '2013.

Πλην των προαναφερθέντων θετικών εξελίξεων σε δύο περιφέρειες της Χώρας, συνεχίζεται η πτώση της οικοδομικής δραστηριότητας στις λοιπές περιφέρειες σε κατοικήσιμα και μη κτίσματα. Η πτώση επί σειρά ετών της οικοδομικής δραστηριότητας έχει επιφέρει κατά ακολουθία πτώση της δραστηριότητας στον κατασκευαστικό κλάδο και δυσμενείς για αυτόν μεσοπρόθεσμα προοπτικές.

Ειδικότερα η αρνητική κατάσταση της αγοράς οικιστικών ακινήτων αντανακλάται και στις ακόλουθες μεταβλητές:

A. Οι αρνητικές εξελίξεις στον κλάδο των οικιστικών ακινήτων μέχρι και το 1^ο 4μηνο του 2013 έχει προκαλέσει την πτώση του αριθμού οικιστικών μονάδων που ολοκληρώθηκαν το 2012 και τους πρώτους μήνες του 2013 (βλ. Πίνακα).

B. Στην κάθετη πτώση της ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας στον κλάδο των κατασκευών είναι ενδεικτικό ότι η ακαθάριστη προστιθέμενη αξία

στον κατασκευαστικό κλάδο αποτελούσε το 1^ο 3μηνο '13 το 2,6% (1,9% σε τρέχουσες τιμές) της συνολικής προστιθέμενης αξίας της οικονομίας, έναντι 2,7% συνολικά το 2012, και 9,0% το 2006. Κατά συνέπεια η προστιθέμενη αξία του κατασκευαστικού κλάδου διαμορφώθηκε στις αρχές του 2013 αλλά και το 2012 στο 1/3 περίπου του αντιστοίχου μεγέθους του 2006 όταν είχε μεγιστοποιηθεί η προστιθέμενη αξία του κλάδου.

Πίνακας . Αριθμός νέων κατοικιών				
	2007	2011	2012	2013
Ιανουάριος	7.938	1.374	1.374	1.165
Φεβρουάριος	7.988	1.840	1.822	788
Μάρπος	10.054	2.402	2.041	918
Απρίλιος	8.987	2.229	1.856	
Μάιος	10.096	2.822	2.283	
Ιούνιος	9.931	2.782	1.529	
Ιούλιος	11.168	3.624	1.717	
Αύγουστος	5.774	2.003	974	
Σεπτέμβριος	7.085	3.353	1.118	
Οκτώβριος	9.054	2.071	1.117	
Νοέμβριος	8.656	2.871	893	
Δεκέμβριος	7.134	2.593	1.597	
ΣΥΝΟΛΟ	103.865	29.964	18.321	

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Γ. Στην υπερβάλλουσα προσφορά και στην πτώση των εμπορικών τιμών αγοράς και ενοίκιασης των οικιστικών και επαγγελματικών ακινήτων, καθώς και στην κάθετη πτώση του αριθμού των συναλλαγών επί οικιστικών ακινήτων (βλ. Διάγραμμα).

Δ. Στη σημαντική πτώση των επενδύσεων σε κατοικίες κατά -34,5% σε σταθερές τιμές σε ετήσια βάση στο 1^ο 3μηνο '13, έναντι -30,6% το συνολικά το 2012. Σημειώνεται, ότι η μείωση του όγκου των εκδοθεισών αδειών νέων οικοδομών κατά -37,4% το 1^ο 4μηνο.2013 και κατά -30,6% το 2012 συνεπάγεται νέα πτώση των επενδύσεων σε κατοικίες κατά ποσοστό άνω του -20,0% και το 2013, εκτός εάν υπάρξουν έγκαιρα ουσιαστικές παρεμβάσεις για τον εξορθολογισμό της φορολογίας ακινήτων στις επόμενες ημέρες με εφαρμογή τους από το 2^ο 6μηνο του 2013.

Ε. Στην πτώση κατά -30,2% σε ετήσια βάση στο 1^ο 3μηνο '13 του δείκτη οικοδομικών έργων (που καταρτίζεται με βάση τη δραστηριότητα των μεγάλων κατασκευαστικών εταιριών), έναντι μικρής μείωσής του κατά -11,0% στο 1^ο 3μηνο '12. Τις μεγαλύτερες απώλειες παρουσίασε ο δείκτης παραγωγής έργων πολιτικού μηχανικού που αναφέρεται σε μεγάλα δημόσια έργα (1^ο 3μηνο '13: -33,6%, από 1^ο 3μηνο '12: -0,3%) ακολουθούμενος από τον δείκτη παραγωγής οικοδομικών έργων (1^ο 3μηνο '13: πτώση κατά -18,0%, 1^ο 3μηνο '12: -35,4%).

Δ. Στην πτώση της παραγωγής ετοιμού σκυροδέματος κατά -13,2% το 1^ο 4μηνο '13, έναντι πτώσης του κατά -40,7% συνολικά το 2012.

Αντίθετα, η ζήτηση από το εξωτερικό αρχίζει να συμβάλει θετικά στην οικοδομική δραστηριότητα, δεδομένου ότι η εισροή κεφαλαίων για αγορά ακινήτων σημείωσε ελαφρά αύξηση στο 1^ο 4μηνο '13

σε € 37,2 εκατ. έναντι € 36,3 εκατ. το αντίστοιχο διάστημα 2012.

Οι προοπτικές του κατασκευαστικού κλάδου το 2013 θα εξαρτηθούν από την ήδη προωθούμενη επανεκκίνηση των έργων υποδομής που ενδέχεται να αντισταθμίσει τη συνεχιζόμενη υποχώρηση της κατασκευής κατοικιών το 2013. Από το 4^ο 3μηνο του 2013 θα σημειώσει αύξηση σε ετήσια βάση ο όγκος των αδειών οικοδομών, από το πολύ χαμηλό επίπεδο του 4^{ου} 4μήνου του 2012. Επίσης, από το 3^ο 3μηνο του 2014 σε θετική πορεία θα εισέλθουν και οι επενδύσεις σε οικοδομές.

Πωλήσεις ΙΧ Αυτοκινήτων: Παρατηρείται βελτίωση εικόνας της αγοράς επιβατικών αυτοκινήτων ιδιωτικής χρήσεως στο 2^ο 3μηνο του 2013, όπου οι πωλήσεις σημείωσαν άνοδο κατά 7,1%, μετά την πτώση τους κατά -12,5% στο 1^ο 3μηνο του 2013 και κατά -49,9% στο 2^ο 3μηνο του 2012. Σωρευτικά οι πωλήσεις των νέων ΙΧ αυτοκινήτων παρουσίασαν μικρή σχετικά μείωση κατά -3,2% σε ετήσια βάση στο 1^ο 6μηνο '13 (1^ο 6μηνο '13: 33,3 χιλ. νέα ΙΧ επιβατικά αυτοκίνητα, 1^ο 6μηνο '12: 34,4 χιλ.) (βλ. Πίνακα), έναντι πτώσης τους κατά -43,5% στο 1^ο 6μηνο '12. Κατά συνέπεια φαίνεται ότι από το 2^ο 3μηνο του 2013 αντιστρέφεται η ταχεία πτωτική τάση στην αγορά ΙΧ αυτοκινήτων.

Νέες εγγραφές Ι.Χ. επιβατικών αυτοκινήτων				
	2013	2012	2011	2009
Ιαν.	6.258	8.405	11.329	22.543
Φεβ.	4.557	4.247	7.630	17.143
Μαρτ.	4.918	5.329	9.158	14.720
Απρ.	5.791	4.850	10.961	15.745
Μάιος	5.684	5.656	10.987	28.015
Ιουν.		5.877	10.745	26.737
Ιουλ.		6.166	10.817	36.271
Αυγ.		4.237	7.893	26.302
Σεπτ.		3.804	7.454	13.152
Οκτ.		5.508	5.599	12.634
Νοε.		4.447	8.512	19.088
Δεκ.		3.841	5.868	10.221
Έτος		62.367	106.953	242.571

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Η ενθαρρυντική εξέλιξη της ζήτησης επιβατικών αυτοκινήτων στους πρώτους μήνες του 2013 φαίνεται και από τις έρευνες οικονομικής συγκυρίας του ΙΟΒΕ. Ειδικότερα, οι επιχειρηματικές προσδοκίες στον κλάδο των αυτοκινήτων διαμορφώθηκαν τον Ιούν. '13 στο υψηλότερο επίπεδο από τα τέλη του 2009 (Ιούν. '13: 92,5 μον., Δεκ. '09: 62,1 μον.).

Άξιο αναφοράς είναι ότι σύμφωνα με την ΕΛΣΤΑΤ, ο στόλος των ΙΧ επιβατηγών αυτοκινήτων που κυκλοφορούσαν το 2012 στην Ελλάδα, διαμορφώθηκε τελικά σε 5.133.997 και ήταν μειωμένος ελαφρά κατά -0,7%, έναντι του 2011 (5.170.031 αυτοκίνητα). Επομένως παρά τη βαθεία ύφεση που διέρχεται η ελληνική οικονομία, στο 2012 αναλογούσαν 1,2 αυτοκίνητα ανά εγχώριο νοικοκυριό, έναντι 0,85 αυτοκίνητα ανά νοικοκυριό το 2000 και 0,59 το 1995.

Τέλος, η δαπάνη για εισαγωγές ΙΧ αυτοκινήτων περιορίστηκε ελαφρά στο 1^ο 4μηνό '13 σε € 282,9 εκατ. από € 298,5 εκατ. στο 1^ο 4μηνό '12 (-5,2% σε ετήσια βάση). Σημειωτέον ότι το 2012 διετεθήσαν για εισαγωγές αυτοκινήτων € 838,3 εκατ., που αποτελούσαν το 3,7% της συνολικής δαπάνης για εισαγωγές αγαθών, έναντι του δυσανάλογα υψηλού 13,5% που αναλογούσε το 2007.

Ροές μισθωτής απασχόλησης στον Ιδιωτικό Τομέα:

Τα στοιχεία για τις ροές μισθωτής απασχόλησης, όπως προκύπτουν από το σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ» του Υπουργείου Εργασίας, ενισχύουν τις ενδείξεις ότι έχει ήδη αρχίσει η διαδικασία της σταδιακής απορρόφησης των ανέργων και σταθεροποίησης της απασχόλησης, η οποία, ωστόσο, αναμένεται να είναι μια μακροχρόνια διαδικασία και σε κάθε περίπτωση θα ενταθεί με την ανάκαμψη της οικονομίας από το 1^ο 3μηνό.2014.

Ειδικότερα, από τα μέσα του 2012 ως και το 1^ο 6μηνό '13 η καθαρή ροή απασχόλησης (προσλήψεις μείον απολύσεις και μείον οικειοθελείς αποχωρήσεις) ήταν σημαντικά βελτιωμένη σε σχέση με τα αντίστοιχα 3μηνια και τον κάθε αντίστοιχο μήνα του προηγούμενου έτους. Ειδικότερα, στο 1^ο 6μηνό του 2013 η θετική καθαρή ροή απασχόλησης (δηλαδή η αύξηση της απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα) ήταν κατά 71,2 χιλ. άτομα μεγαλύτερη από ότι στο 1^ο 6μηνό του 2012. Μάλιστα, σχεδόν ολόκληρη η επιπλέον αύξηση της απασχόλησης στο 1^ο 6μηνό του 2013 οφείλεται στις αυξημένες προσλήψεις κατά 69,2 χιλ. άτομα σε αυτό το 6μηνό και μόνο κατά 8,9 χιλ. άτομα οφείλεται στις μειωμένες απολύσεις.

Ειδικότερα, τον Ιούνιο '2013 οι προσλήψεις ανήλθαν στις 105 χιλ. (Ιούν. '12: 99,9 χιλ.), οι απολύσεις σταθεροποιήθηκαν (Ιούν. '2013: 67,2 χιλ., Ιούν. '12: 68,2 χιλ.), οι οικειοθελείς αποχωρήσεις αυξήθηκαν (Ιούν. '2013: 23,4 χιλ., Ιούν. '12: 21,,5 χιλ.) και οι και η καθαρή ροή ανήλθε στις 14,3 χιλ., έναντι 10,2 χιλ. τον Ιούν. '12, σημειώνοντας ετήσια αύξηση τον Ιούν. '13 κατά +40,9%.

Συνολικά, στο 1^ο 6μηνό '2013 οι αναγγελίες προσλήψεων αυξήθηκαν εντυπωσιακά στις 473,9 χιλ. έναντι 404,6 χιλ. στο 1^ο 6μηνό '12 (αύξηση κατά 17,1% σε ετήσια βάση), οι απολύσεις υποχώρησαν στις 260,8 χιλ., έναντι 269,7 χιλ. στο 1^ο 6μηνό '12, με αποτέλεσμα τη σημαντική άνοδο της **καθαρής απασχόλησης (αναγγελίες προσλήψεων μείον απολύσεις και οικειοθελείς αποχωρήσεις από την εργασία)** κατά στις +90,5 χιλ. στο 1^ο 6μηνό '13 από +19,3 χιλ. στο 1^ο 6μηνό 2012. Ακόμα πιο

ενθαρρυντικό στοιχείο είναι ότι η καθαρή ροή το 1^ο 6μηνό '13 δεν είναι απλώς σημαντικά υψηλότερη από το προηγούμενο έτος, αλλά η μεγαλύτερη μετά το 1^ο 6μηνό του 2008.

(σε χιλ.)	Ιαν./Ιούν. '13	Ιαν./Ιούν. '12	Ιαν./Ιούν. '11	2013/2012	2012/2011
Αναγγελίες προσλήψεων	473,85	404,62	443,61	17,1%	-8,8%
Απολύσεις	260,82	269,74	290,88	-3,3%	-7,3%
Παραιτήσεις	122,50	115,57	122,78	6,0%	-5,9%
Απολύσεις + Παραιτήσεις	383,32	385,31	413,66	-0,5%	-6,9%
Καθαρή Μεταβολή της απασχόλησης	90,53	19,31	29,95	368,9%	-35,5%

Πηγή: Υπουργείο Εργασίας

Η σημαντική αύξηση των προσλήψεων και ο περιορισμός των απολύσεων που παρατηρείται στο 1^ο 6μηνό '2013 αποτελεί ισχυρή ένδειξη ικανοποιητικής λειτουργίας της αγοράς εργασίας της χώρας μετά την εκ βάθρων μεταρρύθμιση και εκλογίκευση της λειτουργίας της. Από την άλλη πλευρά, αποτελεί επίσης ένδειξη σημαντικής συμβολής του τουρισμού και ορισμένων άλλων δραστηριοτήτων στη σταθεροποίηση της οικονομίας και της απασχόλησης από το 2013 και στην ανάκαμψή τους από το 2014 και στα επόμενα έτη.

1. Καταλύματα	17.830
2. Δραστηριότητες εστίασης	14.981
3. Λιανικό εμπόριο	3.945
4. Βιομηχανία τροφίμων	3.464
5. Χοιρικό εμπόριο	1.787
6. Δημόσιος τομέας	1.135
7. Δραστηριότητες ενοικίασης και εκμίσθωσης	747
8. Διάφορες δραστηριότητες παροχής προσωπικών υπηρεσιών	598
9. Δραστηριότητες ταξιδιωτικών πρακτορείων	574
10. Χερσαίες μεταφορές	471

Πηγή: Υπουργείο Εργασίας
Ο Πίνακας παρουσιάζει τους κλάδους με τη μεγαλύτερη ζήτηση προσωπικού τον Ιούν. '13.

Υλοποίηση του ΕΣΠΑ-Εξέλιξη των Έργων Βασικής Υποδομής: Σημαντικά πάνω από τον μέσο όρο της ΕΕ-27 διαμορφώθηκε στο τέλος Ιουνίου 2013 το ποσοστό απορρόφησης των κονδυλίων του ΕΣΠΑ αφού ανήλθε στο 67,5% στην Ελλάδα, έναντι 53,7% κατά μέσο όρο στην ΕΕ-27.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τα στοιχεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής την 1/7/13, το ποσοστό απορρόφησης αυξήθηκε αισθητά στο 67,5% των συνολικών διαθεσίμων κοινοτικών κονδυλίων της προγραμματικής περιόδου 2007-2013 για την Ελλάδα, από 49,2% στις 13/2/2013, 48,6% τον Δεκέμβριο 2012, έναντι 34,5% τον Δεκέμβριο 2011. Με την επιτάχυνση των απορροφήσεων η Ελλάδα κατατάσσεται στο τέλος του Ιούν. '13 στην 4^η θέση ανάμεσα στις χώρες της ΕΕ-27 στις απορροφήσεις του ΕΣΠΑ, έναντι της 8^{ης} και 11^{ης} που κατείχε τον Απρ. '13 και Φεβρ. '13 αντίστοιχα (Βλ. Πίνακα).

Έχουν υλοποιηθεί αρκετά από τα προβλεπόμενα στο Μνημόνιο μέτρα που αφορούν το γενικότερο οργανωτικό πλαίσιο σχετικά με την εξάλειψη των γραφειοκρατικών διαδικασιών για την υλοποίηση του ΕΣΠΑ. Ενδεικτικά, το 2012 καταργήθηκε το 60% των απαιτούμενων υπογραφών στο ΕΣΠΑ και στις πιστώσεις του Προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ), αναθεωρήθηκαν επίσης τα επιχειρησιακά προγράμματα του ΕΣΠΑ δίδοντας

έμφαση σε έργα υψηλής προστιθέμενης αξίας και θεσμοθετήθηκαν μέτρα που περιορίζουν τις δικαστικές διενέξεις, με στόχο την επιτάχυνση των διαδικασιών απαλλοτριώσεων, καθώς το ΕΣΠΑ χρηματοδοτεί μόλις το 1/10 των απαλλοτριώσεων.

Σχετικά με την εκκρεμούσα αύξηση της κοινοτικής συμμετοχής στο 95% στα έργα ΕΣΠΑ, ο υπουργός ΥΠΕΚΑ δήλωσε πρόσφατα (3/7/13) ότι το ζήτημα θα επιλυθεί ευνοϊκά από τις αρχές του Σεπτεμβρίου και τόνισε επίσης ότι το θέμα της απορρόφησης του ΕΣΠΑ πρέπει να θεωρείται βέβαιο καθώς όλα τα έργα έχουν ήδη συμβασιοποιηθεί και από εδώ και πέρα είναι θέμα χειρισμών και προσπάθειών η εκταμίευση των αντιστοιχούντων κονδυλίων.

Σειρά κατάταξης			Διαρθρωτική δράση 2007-1.7.2013		% Απορρόφησης				
13.2.2013	11.4.2013	1.7.2013	Χώρες	Εγκεκριμένα κονδύλια	Πληρωμές	1.7.2013	14.4.2013	13.2.2013	
7	4	1	Εσθονία	3,40	2,47	72,77%	62,80%	61,34%	
16	3	2	Λιθουανία	6,77	4,79	70,83%	62,90%	62,94%	
2	2	3	Πορτογαλία	21,41	14,91	69,66%	63,20%	59,18%	
11	8	4	Ελλάδα	20,21	13,64	67,50%	56,70%	49,23%	
13	1	5	Ιρλανδία	0,75	0,50	67,50%	67,60%	60,34%	
26	5	6	Σουηδία	1,62	1,01	62,58%	59,50%	53,29%	
10	7	7	Γερμανία	25,48	15,53	60,93%	58,00%	55,10%	
20	13	8	Πολωνία	67,18	39,86	59,33%	53,55%	52,26%	
15	9	9	Λετονία	4,53	2,67	59,07%	55,80%	52,20%	
25	10	10	Ισπανία	34,65	20,39	58,85%	55,00%	51,69%	
8	6	11	Φινλανδία	1,60	0,93	58,16%	58,20%	54,73%	
1	14	12	Αυστρία	1,20	0,69	57,45%	52,50%	52,21%	
19	17	13	Ολλανδία	1,66	0,93	56,31%	49,85%	45,58%	
2	11	14	Βέλγιο	2,06	1,14	55,69%	54,40%	49,11%	
17	12	15	Λουξεμβούργο	0,05	0,03	53,67%	53,70%	51,81%	
27	15	16	Ην. Βασίλειο	9,89	5,20	53,34%	51,70%	50,92%	
9	21	17	Γαλλία	13,44	7,16	53,30%	44,70%	43,32%	
24	16	18	Σλοβενία	4,10	2,14	52,41%	51,20%	72,27%	
6	20	19	Δανία	0,50	0,25	49,95%	45,25%	45,26%	
4	18	20	Κύπρος	0,61	0,30	49,22%	49,20%	44,31%	
12	19	21	Ουγγαρία	24,92	11,94	47,93%	46,20%	44,17%	
23	22	22	Σλοβακία	11,49	5,35	46,58%	43,35%	41,00%	
18	24	23	Μάλτα	0,84	0,36	43,42%	39,30%	37,20%	
14	25	24	Ιταλία	27,95	11,58	41,43%	36,80%	30,76%	
3	26	25	Βουλγαρία	6,67	2,69	40,37%	36,50%	36,19%	
5	23	26	Τσεχία	26,50	10,51	39,61%	39,30%	37,85%	
3	26	27	Ρουμανία	19,21	5,04	26,26%	24,00%	22,43%	
				ΣΥΝΟΛΟ	338,69	182,01	53,70%	49,20%	45,98%
							μέσος όρος		

Πηγή: Υπουργείο Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.

Ο Υπουργός ανέφερε ότι στο 1^ο 6μηνο '2013 η απορρόφηση των κοινοτικών κονδυλίων ανήλθε στο 169,4% του στόχου που είχε τεθεί στο Μνημόνιο αφού στο 1^ο 6μηνο.2013 η απορρόφηση έφτασε τα € 2,174 δισ., ενώ ο στόχος του μνημονίου ήταν για € 1,284 δισ.. Στα κονδύλια αυτά περιλαμβάνεται και το ποσό που συμφωνήθηκε για τη χρηματοδότηση των αυτοκινητοδρόμων ύψους € 811 εκατ. Τέλος, ο Υπουργός εκτιμά ότι τώρα είναι βέβαιο ότι θα απορροφηθεί το συνολικό ποσό που έχει τεθεί ως στόχος το 2013, δηλ. τα € 3,890 δις.

Η πρόοδος στην αξιοποίηση των κοινοτικών χρηματοδοτήσεων αναμένεται να επιταχυνθεί στους επόμενους μήνες με την επανεκκίνηση των μεγάλων έργων βασικής υποδομής (αφού φαίνεται ότι λύθηκαν εκκρεμότητες και οικονομικές διεκδικήσεις μεταξύ του Δημοσίου και των κατασκευαστών), αρχής γενομένης με τις κύριες οδικές αρτηρίες, στις οποίες τα έργα επί είχαν σταματήσει το 2012 και 2011. Η επανέναρξη των έργων στους 4-μεγάλους αυτοκινητοδρόμους προμηνύει την θετικότερη απορρόφηση των πόρων και υλοποίηση του ΕΣΠΑ και ενισχύει την προοπτική για την επανεκκίνηση της ελληνικής οικονομίας.

Τα προγραμματισμένα έργα στους 4-οδικούς άξονες (Ολυμπία οδός, Ιόνια οδός, αυτοκινητόδρομοι

Αιγαίου και Ε-65) θα επιταχυνθούν τον Σεπτ.'13 και αναμένεται να δημιουργήσουν 25 χιλιάδες νέες θέσεις εργασίας, ενώ θα συμβάλλουν και στον αναμενόμενο περιορισμό της πτώσης του ΑΕΠ το 2013 και στην επάνοδο στην ανάπτυξη από το 2014. Η ολοκλήρωση των έργων αυτών εκτιμάται ότι θα συντελεσθεί το 2015 με εντατικοποίηση των εργασιών στα επόμενα έτη. Το 2015 άλλωστε λήγει η επιτρεπόμενη καθυστέρηση στην εκτέλεση αυτών των έργων βάσει του κανόνα (n+3).

Παράλληλα, προχωρούν και τα υπόλοιπα δημόσια έργα, όπως οι συνεχείς επεκτάσεις του Μετρό της Αθήνας, η επέκταση του Τραμ προς τον Πειραιά, η κατασκευή του Μετρό της Θεσσαλονίκης, οι βελτιώσεις στα λιμάνια του Πειραιά, του Λαυρίου των Πατρών και της Ηγουμενίτσας, βελτιωτικές παρεμβάσεις σε σιδηροδρομικές γραμμές στη Στερεά Ελλάδα και την Πελοπόννησο και η επανεκκίνηση των έργων ΣΔΙΤ, αρχικά με δέκα προγράμματα για τη διαχείριση των απορριμμάτων.

Η δυνατότητα χρηματοδότησης των έργων ΕΣΠΑ αντανάκλαται στα αυξημένα έσοδα του ΠΔΕ από μεταβιβάσεις πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Συγκεκριμένα, κατά το 2013 τα έσοδα του ΠΔΕ από μεταβιβάσεις από την ΕΕ αναμένεται να αυξηθούν κατά +43,7%, έναντι μείωσής τους κατά -5,3% το 2012, λόγω της απεμπλοκής από καθυστερήσεις στην αποστολή αιτημάτων πληρωμών προς τα Κοινοτικά Ταμεία.

Τέλος, αναφορικά με τις μεταβιβάσεις πόρων στην προγραμματική περίοδο του Κοινοτικού Προϋπολογισμού 2014-2020 υπενθυμίζεται ότι με βάση τις αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στις 8/2/13, η Ελλάδα επέτυχε τη μεγαλύτερη αύξηση των κονδυλίων που της παραχωρήθηκαν, έναντι των αρχικών προτάσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, από όλες τις χώρες-μέλη. Συνολικά στην ανωτέρω περίοδο θα εισρεύσουν από τα Διαρθρωτικά Ταμεία στην Ελλάδα πόροι ύψους € 16,3 δισ. Έναντι € 11,2 δισ. της αρχικής πρότασης, ενώ η τελική εισροή θα ανέλθει στα € 18,5 δισ. καθώς σε μερικές περιφέρειες της Χώρας το κατά κεφαλήν ΑΕΠ θα υποχωρήσει κάτω του μέσου κοινοτικού όρου και άρα θα έχουν πρόσθετες αρωγές. Παράλληλα, επιτεύχθηκε η επέκταση του κανόνα n+2 σε n+3 παρέχοντας έτσι περιθώριο πλήρους αξιοποίησης των κοινοτικών κονδυλίων έως το 2023.

Αυτή η σημαντική αρωγή από την ΕΕ και με τη μορφή κεφαλαιακών μεταβιβάσεων, εάν αξιοποιηθεί κατάλληλα, θα επισπεύσει την ανάκαμψη της οικονομίας συντομότερα του αναμενόμενου και κυρίως θα ενισχύσει την συντελούμενη διαδικασία μετασχηματισμού της οικονομίας σε εξωστρεφή και ανταγωνιστική.

Πληθωρισμός: Ο **πληθωρισμός**, με βάση τον ΔΤΚ διατηρήθηκε **στο -0,4% τον Ιούν.'13** όπως και τον Μάιο '13, από -0,6% τον Απρ.'13 και 1,3% τον Ιούν.'12. Ήδη διαμορφώνεται στο χαμηλότερο επίπεδο από όλες τις χώρες στην ΕΕ-27, όπου ο

πληθωρισμός αυξήθηκε στο 1,6% τον Μάιο.'13 από 1,4% τον Απρ.'13.

Η διατήρηση του πληθωρισμού σε αρνητικό επίπεδο τον Ιούν.'13, οφείλεται κυρίως στην πτωτική επίπτωση κατά -0,01 π.μ στις τιμές φρούτων-λαχανικών-πατάτας, κατά -0,18 π.μ. στα ενοίκια κατοικιών και κατά -0,10 π.μ. από διάχυτες μειώσεις τιμών σε πλήθος προϊόντων. Από την άλλη πλευρά, αυξητική επίπτωση στον πληθωρισμό κατά +0,24 π.μ. είχαν οι αυξήσεις στις τιμές των καυσίμων αυτοκινήτων.

Ο δομικός πληθωρισμός (που δεν επηρεάζεται από τις αυξομειώσεις στις τιμές των καυσίμων και των φρέσκων φρούτων και λαχανικών) μειώθηκε περαιτέρω στο -1,7% από -1,4% τον Μάιο.'13. Όπως φαίνεται στον ανωτέρω Πίνακα, εξαιρουμένων των μεγάλων αυξήσεων των τιμών του πετρελαίου θέρμανσης (+25,1%) και του ηλεκτρικού ρεύματος (+12,3%), σημειώθηκαν σημαντικές μειώσεις τιμών που επηρεάζουν τον ετήσιο πληθωρισμό, όπως στις τηλεφωνικές υπηρεσίες (-4,3%), στις οικιακές υπηρεσίες (-8,0%), στα φάρμακα (-4,2%), τα έξοδα ξενοδοχείων (-3,8%), τα διδάκτρα (-4,0%), στα εστιατόρια-ζαχαροπλαστεία (-1,6%), τα ασφάλιστρα μεταφορών (-11,4%) και τα αυτοκίνητα (-4,9%).

Ο μέσος πληθωρισμός με βάση το ΔΤΚ διαμορφώθηκε στο 1,5% το 2012, ενώ πώση του στο -0,5% αναμένεται το 2013 (-0,6% τον Δεκ.'13) από 3,3% το 2011. Επίσης, ο μέσος πληθωρισμός με βάση τον Εναρμονισμένο ΔΤΚ διαμορφώθηκε στο 1,0% το 2012 και αναμένεται να διαμορφωθεί στο -0,7% το 2013 (-1,0% τον Δεκ.'2013), από 3,1% το 2011. Οι εκτιμήσεις για το 2013 στηρίζονται στην υπόθεση ότι οι διεθνείς τιμές του πετρελαίου σε ευρώ θα διαμορφωθούν με όχι μεγάλες αποκλίσεις από τις τιμές του 1^{ου} 4μηνου του 2013.

Συμβολή στον Πληθωρισμό Κύριων Κατηγοριών Προϊόντων				
	% μεταβολή τιμών Ιούν'12/Ιούν'11	Επίπτωση στον πληθωρισμό Ιούν'12	% μεταβολή τιμών Ιούν'13/Ιούν'12	Επίπτωση στον πληθωρισμό Ιούν'13
Αγαθά και Υπηρεσίες				
Δημητριακά και παρασκευάσματα φρούτα (ωπλά)	1,4	0,03	-3,3	-0,08
Πατάτες (ωπλά)	7,2	0,08	3,8	0,05
Ενοίκια κατοικιών	-12,8	-0,04	32,6	0,09
Επιπλα-Καλύμματα δαπέδου	-2,0	-0,07	-6,6	-0,21
Ηλεκτρισμός	-2,0	-0,03	-4,1	-0,05
Πετρέλαιο Θέρμανσης	13,9	0,27	12,3	0,27
Καύσιμα αυτοκινήτου	15,6	0,47	25,1	0,86
Αυτοκίνητα	2,9	0,18	0,4	0,02
Τηλεφωνικές υπηρεσίες	-2,5	-0,10	-4,9	-0,19
Οικιακές υπηρεσίες	-1,9	-0,08	-4,3	-0,18
Ασφάλιστρα μεταφορών	-3,2	-0,04	-8,0	-0,10
Οπτικοακουστικός εξοπλισμός-υπολογιστές	1,9	0,04	-11,4	-0,21
Φάρμακα	-5,1	-0,05	-6,8	-0,06
Δίδακτρα	-9,7	-0,10	-4,2	-0,04
Εστιατόρια-Ζαχαροπλαστεία-Καφεενία-Κυλικεία	-1,0	-0,03	-4,0	-0,11
Έξοδα ξενοδοχείων	3,3	0,34	-1,6	-0,17
Έξοδα ξενοδοχείων	-8,2	-0,04	-3,8	-0,02

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ.

Παγκόσμια Οικονομία

ΗΠΑ: Η πιο εντυπωσιακή εξέλιξη ήταν η περαιτέρω σημαντική βελτίωση της αγορά εργασίας, με την πολύ μεγαλύτερη του αναμενομένου αύξηση της απασχόλησης (εξαιρουμένου του αγροτικού τομέα) τον Ιούν.'2013, η οποία διαμορφώθηκε στις 195 χιλ. (ενώ

οι αναλυτές ανέμεναν αύξηση 165 χιλ), με ταυτόχρονη αυξητική αναθεώρηση της αύξηση της απασχόλησης τόσο κατά τον μήνα Μάιο.2013 στις 195 χιλ. (από 175 χιλ. που είχε εκτιμηθεί προηγουμένως) και στις 199 χιλ. τον Απρ.'13 (από 149 χιλ. που ήταν η προηγούμενη εκτίμηση). Ωστόσο, το **ποσοστό ανεργίας** παρέμεινε στο 7,6%, όπως και τον Μάιο.'13, από 7,5% τον Απρ.'13.

Στον ιδιωτικό τομέα οι θέσεις εργασίας αυξήθηκαν κατά 202 χιλ. τον Ιούν.'13, μετά την αύξησή τους κατά 207 χιλ. τον Μάιο.'13. Πιο αναλυτικά, αύξηση της απασχόλησης παρατηρήθηκε στον τομέα των κατασκευών (+13 χιλ.), στον κλάδο των υπηρεσιών (+194 χιλ.), στον κλάδο του χονδρικού εμπορίου (+11,3 χιλ.), στο λιανικό εμπόριο (+37,1 χιλ.), στις χρηματοοικονομικές υπηρεσίες (+17 χιλ.), στα επαγγέλματα γραφείου (+53 χιλ.) και στον τομέα της φιλοξενίας (+75 χιλ.). Αντίθετα, μείωση των θέσεων απασχόλησης σημειώθηκε στη μεταποιητική βιομηχανία (-6 χιλ.), στον τομέα των μεταφορών/αποθήκευσης (-5,1 χιλ.), στον τομέα της Πληροφόρησης (-5 χιλ.), καθώς και στον δημόσιο τομέα κατά (-7 χιλ.). Επίσης, **οι εβδομαδιαίες αιτήσεις για εγγραφή στα ταμεία ανεργίας**, σημείωσαν μείωση κατά 5 χιλ. την εβδομάδα έως 29.6.2013 και διαμορφώθηκαν στις 343 χιλ. ενώ ο μέσος όρος 4 εβδομάδων, διαμορφώθηκε στις 345,5 χιλ., σημαντικά χαμηλότερα από τις 400 χιλιάδες.

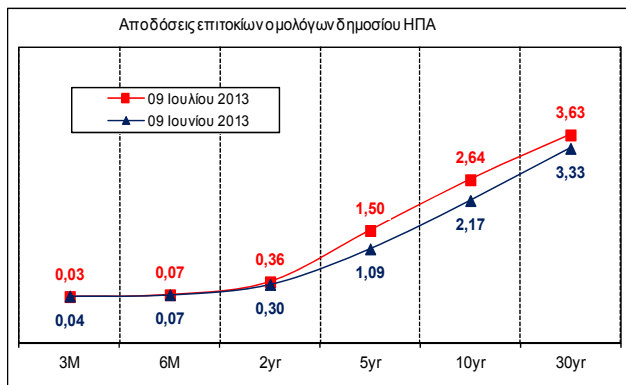
Οι παραπάνω θετικές εξελίξεις στην αγορά εργασίας, σε συνδυασμό με τις επίσης θετικές εξελίξεις στον τομέα της παραγωγής, όπως δείχνει η σαφής βελτίωση των PMI, καθιστούν τώρα πολύ πιο πιθανό το σενάριο του σταδιακού περιορισμού του προγράμματος αγοράς κρατικών ομολόγων που εφαρμόζεται από την FED (QE3), όπως άλλωστε έχει ήδη ανακοινωθεί μετά την πρόσφατη συνεδρίαση της Επιτροπής Νομισματικής Πολιτικής (FOMC) της FED.

Στον τομέα των εξωτερικών συναλλαγών, το **έλλειμμα του ισοζυγίου αγαθών και υπηρεσιών των ΗΠΑ** διαμορφώθηκε στα \$ 45,03 δισ. τον Μάιο.'13 έναντι \$ 40,15 δισ. τον Απρ.'13 και \$ 46,25 δισ. τον Μάιο.'12. Το **σωρευτικό έλλειμμα του Ιαν.-Μάιο.'13** διαμορφώθηκε στα \$ 208,83 δισ. έναντι \$ 235,82 δισ. τον Ιαν.-Μάιο.'12. Στο 5μηνο'13, οι εξαγωγές αυξήθηκαν κατά 1,9% σε ετήσια βάση και οι εισαγωγές μειώθηκαν κατά -0,9%. Ωστόσο, η μεγάλη αύξηση του ελλείμματος τον Μάιο του 2013 αν επεκταθεί και τον Ιούν.2013 μπορεί να περιορίσει την αύξηση του ΑΕΠ των ΗΠΑ στο 3μηνο αυτό, μετά την αύξησή του κατά 1,8% στο 1^ο 3μηνο του 2013 με θετική επίπτωση από τις καθαρές εξαγωγές.

Κεντρικές Τράπεζες: Η ΕΚΤ, όπως αναμενόταν, άφησε αμετάβλητο το βασικό επιτόκιο παρέμβασης της στο 0,5%, ωστόσο διεμήνυσε δια του Προέδρου της ότι το επιτόκιο θα μειωθεί περαιτέρω και θα παραμείνει σε πολύ χαμηλό επίπεδο για μεγάλο χρονικό διάστημα (παραπάνω από 12 μήνες). Επιπλέον, το επιτόκιο καταθέσεων παρέμεινε στο 0%, ενώ υπάρχει πιθανότητα μείωσής του σε αρνητικό επίπεδο προκειμένου να ενισχυθεί η

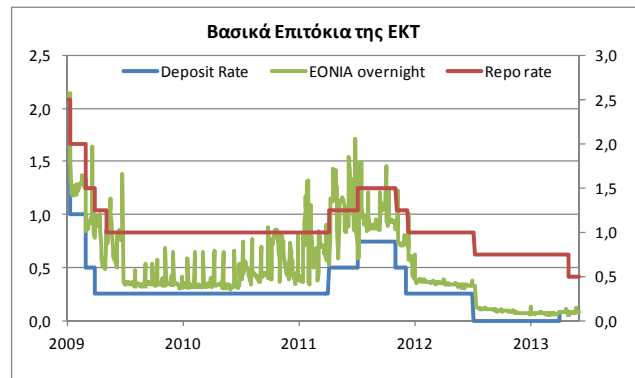
δανειοδότηση από το τραπεζικό σύστημα προς τον ιδιωτικό τομέα. Η εξέλιξη αυτή αναιρεί την στάση της ΕΚΤ μέχρι πρότινος, η οποία δεν δεσμευόταν για τις μελλοντικές της κινήσεις. Βέβαια, η πολιτική αυτή έχει ήδη υιοθετηθεί από πολύ νωρίς από την FED και την ΤτΣουηδίας (Riksbank). Πάντως, ο Πρόεδρος της ΕΚΤ παραδέχτηκε ότι έγινε εκτενής συζήτηση για περαιτέρω μείωση των επιτοκίων στο 0,25%, με την οποία φαίνεται να συμφωνεί και ο Πρόεδρος της ΕΚΤ, ωστόσο αυτή η πρόταση προς το παρόν απορρίφθηκε. Χαρακτηριστικό είναι ότι ο Πρόεδρος της Bundesbank υποστηρίζει ότι ο ρόλος της νομισματικής πολιτικής στην επίλυση της κρίσης είναι περιορισμένος, καθώς η ανάκαμψη της οικονομίας της ΖΤΕ θα προέλθει μόνο μέσω των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων.

Η ΤτΑγγλίας, στις 4.7.2013 επίσης αποφάσισε να διατηρήσει το βασικό επιτόκιο στο 0,5%, και να διατηρήσει το πρόγραμμα αγοράς ομολόγων του δημοσίου στα £ 375 δισ. Ο νέος Πρόεδρος της ΤτΑγγλίας, επίσης διεμήνυσε ότι οι πρόσφατες προσδοκίες για αύξηση των επιτοκίων μέχρι το 2015 δεν θα πραγματοποιηθούν, καθώς οι τωρινές οικονομικές συνθήκες στην εγχώρια οικονομία δεν επιτρέπουν κάτι τέτοιο. Και η ΕΚΤ και η ΤτΑγγλίας θέλησαν με αυτές τις πρωτοβουλίες να διαχωρίσουν τη θέση τους από την FED και να περιορίσουν τις προσδοκίες αύξησης των επιτοκίων στην Ευρώπη και συνεπώς τις προσδοκίες αύξησης των μακροχρόνιων αποδόσεων των ομολόγων, κάτι που παρατηρείται τις τελευταίες ημέρες μετά την ανακοίνωση της FED ότι θα διακόψει πολύ πιο σύντομα από ότι αναμενόταν το πρόγραμμά της ποσοτικής ενίσχυσης της ρευστότητας στην οικονομία (QE3).

Ειδικότερα, η FED φαίνεται ότι είναι διατεθειμένη να περιορίσει το πρόγραμμα ποσοτικής ενίσχυσης (QE3) με το οποίο αγόραζε κρατικά ομόλογα ύψους \$ 85 δισ. τον μήνα. Το πρόγραμμα αυτό θα αρχίσει να περιορίζεται από το τέλος του έτους, πιθανότατα και από τον Σεπ.2013 και εκτιμάται ότι θα καταργηθεί πλήρως μέχρι το τέλος του 2014. Αυτή η προοπτική ενισχύεται περαιτέρω μετά τα ενθαρρυντικά στοιχεία για την αγορά εργασίας των ΗΠΑ στο 2^ο 3μηνο του 2013. Επιπλέον, οι αγορές πλέον προσιωνίζουν ότι μία αύξηση στο βασικό επιτόκιο της FED, από το μηδενικό επίπεδο που βρίσκεται σήμερα, θα συμβεί πολύ νωρίτερα από το 2015. Αντίθετα, η ΤτΑπλωνίας είναι αποφασισμένη να

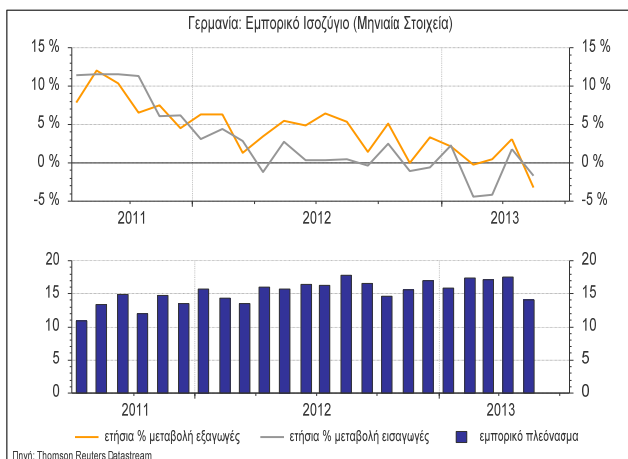
συνεχίσει το πρόγραμμα της υπέρμετρα επεκτατικής νομισματικής της πολιτικής και του υποτιμημένου Γιέν και μάλιστα να διπλασιάσει την νομισματική της βάση στα € 270 τρις μέχρι το τέλος 2014.

Γερμανία: Οι εξελίξεις στην βιομηχανική παραγωγή και τον εξωτερικό τομέα επιβεβαιώνουν ότι η οικονομία ανακάμπτει πολύ σταδιακά από το 2^ο 3μηνο '13, χωρίς να αποκλείεται ο κίνδυνος νέας υποχώρησης της οικονομικής δραστηριότητας, μετά την θετική μεταβολή του ΑΕΠ (+0,2% σε 3μηνιαία βάση) στο 1^ο 3μηνο '13. Ειδικότερα: η βιομηχανική παραγωγή μειώθηκε περισσότερο του αναμενομένου κατά -1,0% σε μηνιαία βάση τον Μάιο.2013, έναντι ωστόσο υψηλής αύξησης της κατά 1,8% τον Απρ. '13, ενώ και σε ετήσια βάση σημειώθηκε πτώση της παραγωγής κατά -1,0% (Απρ. '13: +1,0%). Βεβαίως, με τα τωρινά στοιχεία η βιομηχανική παραγωγή εκτιμάται ότι θα έχει θετική συμβολή στο ΑΕΠ το 2^ο 3μηνο '13, έναντι μηδενικής μεταβολής το 1^ο 3μηνο '13. Το πρόβλημα είναι ότι και οι βιομηχανικές παραγγελίες μειώθηκαν (παρά τις προσδοκίες για αύξηση) κατά -1,3% σε μηνιαία βάση τον Μάιο '13, από -2,2% τον Απρ. '13, λόγω της μεγάλης πτώσης των παραγγελιών κεφαλαιουχικών αγαθών που προορίζονται για την ΖΤΕ κατά -4,1% σε μηνιαία βάση. Η εξέλιξη αυτή επιβεβαιώνει το γεγονός ότι η συνεχιζόμενη ύφεση στις χώρες της ΖΤΕ πλήττει τώρα και τη βιομηχανική παραγωγή της Γερμανίας, χωρίς αυτό να αντισταθμίζεται από αύξηση των παραγγελιών από τον υπόλοιπο κόσμο.

Το πλεόνασμα στο εμπορικό ισοζύγιο μειώθηκε σε χαμηλό επίπεδο 12 μηνών, στα € 14,1 δισ. τον Μάιο '13, από €17,5 δισ. τον Απρ. '13 και € 15,7 δισ. τον Μάιο '12. Η μείωση αυτή προήλθε κυρίως από την νέα αύξηση των εισαγωγών για 3^ο συνεχόμενο μήνα, κατά 1,7% σε μηνιαία βάση τον Μάιο '13, από +1,2% τον Απρ. '13. Αντίθετα, οι εξαγωγές μειώθηκαν τον Μάιο '13 κατά -2,4% σε μηνιαία βάση, έναντι υψηλής αύξησης κατά 1,9% τον Απρ. '13. Σε ετήσια βάση οι εξαγωγές μειώθηκαν κατά -3,2%, ενώ οι εισαγωγές μειώθηκαν κατά -1,8%. Η μεγάλη μείωση των εξαγωγών αν συνεχισθεί θα οδηγήσει σε σημαντικά αρνητική συμβολή του εξωτερικού τομέα στο ΑΕΠ το 2^ο 3μηνο '13, έναντι μηδενικής μεταβολής το 1^ο 3μηνο '13. Το 5μηνο Ιαν.-Μάιος '13 το πλεόνασμα στο εμπορικό ισοζύγιο αυξήθηκε κατά 6,5% σε ετήσια βάση στα € 80,3 δισ. Η βελτίωση αυτή σημειώθηκε λόγω της μεγάλης μείωσης των εισαγωγών κατά -1,7%, ενώ οι εξαγωγές μειώθηκαν μόλις κατά -0,3%. Η Ε. Επιτροπή στις εαρινές

προβλέψεις της εκτιμά ότι θα περιοριστεί σημαντικά η θετική συμβολή του εξωτερικού τομέα στο ΑΕΠ στις 0,2 π.μ. το 2013, από 1,0 π.μ. το 2012.

ΝΑ Ευρώπη

Αλβανία: Το ΑΕΠ της Αλβανίας αυξήθηκε κατά 1,7% σε ετήσια βάση το 1ο 3μηνο.2013, μετά από αύξησή του κατά 1,8% σε ετήσια βάση το 4ο 3μηνο.2012. Σε 3μηνιαία βάση το ΑΕΠ (εποχικά διορθωμένα στοιχεία) αυξήθηκε κατά 0,7% το 1ο 3μηνο.2013 έναντι πτώσης -0,8% το 4ο 3μηνο.2012. Η επίδοση των περισσότερων κλάδων της οικονομίας το 1ο 3μηνο.2013 ήταν θετική σε ετήσια βάση με εξαίρεση τον κλάδο των μεταφορών, του λιανικού εμπορίου και των κατασκευών. Στον τομέα της βιομηχανίας, η παραγωγή του κλάδου αυξήθηκε σε ετήσια βάση κατά 14,8% το 1ο 3μηνο.2013 σε συνέχεια της αύξησης 4,6% που είχε καταγράψει το 4ο 3μηνο.2012. Άνοδο κατά 2,1% σε ετήσια βάση κατέγραψε και ο κλάδος της γεωργίας. Στον τομέα των υπηρεσιών, ισχυρή άνοδο κατέγραψε ο κλάδος ταχυδρομικών δραστηριοτήτων και επικοινωνιών με ετήσια άνοδο 15,4% η οποία ήταν ικανή να αντισταθμίσει την μείωση κατά -2,1% στο λιανικό εμπόριο και τη συρρίκνωση κατά -2,9% στον τομέα των μεταφορών.

Βουλγαρία: Ο οίκος πιστοληπτικής αξιολόγησης Moody's εκτιμά ότι το ΑΕΠ της Βουλγαρίας θα αυξηθεί κατά 1,2% το 2013 στηριζόμενο κυρίως από τον εξαγωγικό τομέα. Η πρόβλεψη αυτή είναι ελαφρώς υψηλότερη από την πρόσφατα αναθεωρημένη πρόβλεψη της βουλγαρικής κυβέρνησης για ανάπτυξη 1,0% το 2013. Η αύξηση του ΑΕΠ για το 2014 προβλέπεται να αγγίξει το 2,4%. Το δημοσιονομικό έλλειμμα ως ποσοστό του ΑΕΠ εκτιμάται σύμφωνα με τον οίκο να ανέλθει περί το 1,4% το 2013 από 0,8% το 2012, λόγω της

αύξησης των κοινωνικών δαπανών, της αναιμικής ανάπτυξης του βιομηχανικού τομέα, του υψηλού ποσοστού ανεργίας και τη συρρίκνωση της εγχώριας ζήτησης. Ο οίκος αξιολόγησης εκτιμά τον πολιτικό κίνδυνο της χώρας ως χαμηλό, αλλά εφιστά την προσοχή στη δημόσια δυσaréσκεια, η οποία θα μπορούσε να οδηγήσει σε πιο δημοφιλείς πολιτικές και σε πρόωρες εκλογές. Ωστόσο, ο οργανισμός σημειώνει ότι τα μεγάλα κόμματα της χώρας συμφωνούν για τη σημασία της δημοσιονομικής σταθερότητας, τα χαμηλά επίπεδα του δημοσίου χρέους και στο ισχύον συναλλαγματικό καθεστώς.

ΠΓΔΜ: Η ΤτΠΓΔΜ αποφάσισε να τροποποιήσει τα ποσοστά των απαιτούμενων ρευστών διαθέσιμων των εμπορικών τραπεζών για χορηγήσεις σε τοπικό και ξένο νόμισμα. Ειδικότερα, για χορηγήσεις σε τοπικό νόμισμα το ποσοστό των απαιτούμενων ρευστών διαθέσιμων μειώθηκε στο 8,0% από 10,0% ενώ σε ξένο νόμισμα αυξήθηκε σε 15,0% από 13,0%. Το μέτρο αναμένεται να στηρίξει την αποταμιευτική βάση σε τοπικό νόμισμα και να αναδιρθώσει τη νομισματική σύνθεση των δανειακών αναγκών του τραπεζικού συστήματος.

Το σύνολο του ενεργητικού του τραπεζικού κλάδου στην ΠΓΔΜ αυξήθηκε στο τέλος Μαρτίου κατά 5,9% σε ετήσια βάση, στα MKD 355,7 δισ. ή € 5,8 δισ.. Το συνολικό ύψος του ενεργητικού ήταν ίσο με το 72,4% του προβλεπόμενου ΑΕΠ για το 2013. Το σύνολο των καταθέσεων αυξήθηκε κατά 3,3% σε ετήσια βάση το Μάιο 2013 για να διαμορφωθεί σε MKD 243,3 δισ. ή €3,95 δισ. Αναλυτικότερα, οι καταθέσεις σε τοπικό νόμισμα αυξήθηκαν κατά 9,3% σε ετήσια βάση (MKD 135,5 δισ.), ενώ οι καταθέσεις σε ξένο νόμισμα μειώθηκαν κατά 3,4% σε ετήσια βάση (MKD 107,8 δισ.).

Ρουμανία: Το ΑΕΠ της Ρουμανίας αυξήθηκε σε ετήσια βάση κατά 2,2% το 1ο 3μηνο.2013, επιβεβαιώνοντας την πρώτη εκτίμηση (5.6.2013) της Στατιστικής Υπηρεσίας. Σε τριμηνιαία βάση (εποχικά διορθωμένα στοιχεία) το ΑΕΠ αυξήθηκε κατά 0,7%. Η ανάπτυξη στηρίχθηκε σε μεγάλο ποσοστό στις καθαρές εξαγωγές, οι οποίες εκτιμάται συνέβαλαν κατά 4,4 ποσοστιαίες μονάδες στην αύξηση του ΑΕΠ το 1ο 3μηνο.2013. Αρνητική ήταν η συμβολή των ακαθάριστων επενδύσεων παγίου κεφαλαίου κατά -1,0 ποσοστιαία μονάδα. Το χονδρικό και λιανικό εμπόριο, οι επισκευές αυτοκινήτων, τα ξενοδοχεία και εστιατόρια, συνέβαλαν κατά 0,4 ποσοστιαίες μονάδες στη συνολική αύξηση του ΑΕΠ.

(ετήσιες εκατοστιαίες μεταβολές)

Ετήσια στοιχεία	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
ΑΕΠ (σε σταθερές τιμές αγοράς)	3,6	-0,2	-3,1	-4,9	-7,1	-6,4	-3,7
Ιδιωτική Κατανάλωση	3,6	4,3	-1,6	-6,3	-7,7	-9,1	-5,8
Δημόσια Κατανάλωση	7,1	-2,6	4,9	-8,7	-5,2	-4,2	-4,0
Ακαθάριστες Επενδύσεις	22,8	-14,3	-13,7	-15,0	-19,6	-19,2	-3,2
- Κατοικίες	25,6	-33,6	-20,7	-21,6	-18,0	-32,9	-19,0
- Εξοπλισμός	27,4	-4,8	-18,4	-8,2	-18,1	-17,4	1,5
Μεταποίηση	2,2	-4,7	-11,2	-5,1	-8,5	-3,9	0,5
Ανεργία (%)	8,3	7,7	9,5	12,5	17,7	24,2	27,0
Συνολική Απασχόληση	1,4	1,2	-0,6	-2,6	-5,6	-8,3	-3,5
Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (μέσα επίπεδα)	2,9	4,2	1,2	4,7	3,3	1,5	-0,5
Κόστος εργασίας ανά μονάδα προϊόντος	3,1	4,9	5,2	0,1	-2,4	-6,4	-6,3
Πιστωτική Επέκταση (προς ιδιωτικό τομέα)	21,5	15,9	4,1	0,0	-3,1	-4,0	-2,0
Έλλειμμα Γενικής Κυβέρνησης (% ΑΕΠ)	-6,5	-9,8	-15,6	-10,7	-9,5	-6,0	-4,1
Ισοζύγιο Τρεχ. Συναλλαγών με κεφαλαιακές μεταβιβάσεις (% ΑΕΠ)	-12,4	-13,3	-10,3	-9,2	-8,6	-2,2	1,0

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ και ΔΟΜ Alpha Bank.

Δείκτες Οικονομικής Συγκυρίας	2011	2012				2012	2013
	έτος	Q1	Q2	Q3	Q4	έτος	διαθέσιμη περίοδος
Οικονομική Δραστηριότητα							
Όγκος Λιανικών Πωλήσεων (εκτός καυσίμων)	-8,7	-12,1	-11,4	-9,9	-13,8	-11,8	-12,6 (4μην)
Νέες εγγραφές ΙΧ Αυτοκινήτων	-29,8	-36,0	-49,9	-45,7	-30,9	-41,7	-8,8 (5μην)
Οικοδομική Δραστηριότητα	-37,7	1,9	-26,2	-43,7	-44,1	-30,6	-43,6 (3μην)
Μεταποίηση	-8,5	-9,6	-3,9	-3,8	1,9	-3,9	-0,2 (5μην)
Δείκτης Υπευθύνων Προμηθειών PMI στη μεταποίηση	43,6	40,0	41,3	42,0	41,4	41,2	45,3 (Μάιος)
Δείκτης Οικονομικού Κλίματος	80,6	78,5	79,0	79,7	82,7	80,0	88,8 (Μάιος)
Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Μεταποίηση	76,9	72,9	77,6	76,7	81,6	77,2	87,6 (Μάιος)
Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτών	-7,4	-8,1	-7,5	-6,9	-7,5	-7,5	-69,9 (Μάιος)
Πιστωτική Επέκταση							
Ιδιωτικός Τομέας	-3,1	-4,0	-4,8	-4,5	-4,0	-4,0	-3,7 (Μάιος)
Επιχειρήσεις	-2,0	-3,3	-4,1	-4,9	-4,4	-4,4	-3,9 (Μάιος)
- Βιομηχανία	0,1	-2,3	-3,4	-4,2	-2,1	-2,1	-0,7 (Μάιος)
- Κατασκευές	-7,4	-6,8	-6,8	-6,6	-1,9	-1,9	-2,0 (Μάιος)
- Τουρισμός	-2,3	-0,5	-0,2	-0,2	1,1	1,1	-0,2 (Μάιος)
Νοικοκυριά	-3,9	-4,4	-4,4	-4,2	-3,8	-3,8	-3,8 (Μάιος)
- Καταναλωτική Πίστη	-6,4	-6,8	-5,3	-5,3	-5,1	-5,1	-5,7 (Μάιος)
- Στεγαστικά Δάνεια	-2,9	-3,4	-3,6	-3,7	-3,4	-3,4	-3,1 (Μάιος)
Τιμές							
Δείκτης Τιμών Καταναλωτή	3,3	-0,9	1,9	-1,5	1,7	1,5	-0,4 (Ιούν)
Δομικός Πληθωρισμός	1,5	-1,8	1,9	-1,6	1,2	0,3	-1,7 (Ιούν)
Δείκτης Τιμών Διαμερισμάτων	-5,5	-10,2	-10,8	-12,6	-13,2	-11,7	-11,5 (3μην)
Επτόκια							
Ταμειευτήριο	0,40	0,41	0,42	0,42	0,42	0,42	0,42 (Απρ)
Δάνεια προς επιχειρήσεις	7,46	7,81	7,67	7,52	7,45	7,61	7,44 (Απρ)
Καταναλωτικών Δανείων (σύνολο με επιβαρύνσεις)	12,37	11,41	11,26	11,22	10,76	11,16	10,07 (Απρ)
Στεγαστικών Δανείων (σύνολο με επιβαρύνσεις)	4,71	4,13	3,78	3,31	3,16	3,60	3,22 (Απρ)
Απόδοση 10-ετούς Ομολόγου	15,75	24,74	25,40	23,69	16,16	16,16	10,89 (Απρ)
ΑΕΠ σε σταθερές τιμές							
Τελική Κατανάλωση	-7,1	-6,7	-6,4	-6,7	-5,7	-6,4	-5,6 (1ο 3μην)
Επενδύσεις	-19,6	-22,8	-21,5	-21,5	-10,3	-19,2	-5,6 (1ο 3μην)
Εξαγωγές Αγαθών & Υπηρεσιών	0,3	4,2	-3,0	-4,2	-4,8	-2,4	-2,6 (1ο 3μην)
Εισαγωγές Αγαθών & Υπηρεσιών	-7,3	-14,9	-12,9	-18,7	-8,1	-13,7	-7,8 (1ο 3μην)
Ισοζύγιο Πληρωμών σε € δις.							
Εξαγωγές Αγαθών	20,2	4,9	10,4	16,1	22,0	22,0	7,4 (4μην)
Εισαγωγές Αγαθών	47,5	10,8	21,5	31,7	41,6	41,6	13,5 (4μην)
Εμπορικό Ισοζύγιο	-27,2	-5,9	-11,1	-15,7	-19,6	-19,6	-6,1 (4μην)
Ισοζύγιο Αδήλων Πόρων	8,8	2,2	5,0	13,8	16,3	16,3	3,6 (4μην)
Αναλογία Αδήλων Πόρων προς Εμπορικό Έλλειμμα	32,4	37,5	45,5	88,0	83,4	83,4	60,4 (4μην)
Ισοζύγιο Τρεχ/σών Συναλλαγών (κεφαλ. μεταβιβ.)	-18,4	-3,7	-6,0	-1,9	-3,3	-3,3	-2,4 (4μην)
Άμεσες Επενδύσεις (καθ. μεταβολή ροής)	-0,40	-0,5	0,6	1,9	0,3	2,3	1,9 (4μην)
Επενδύσεις Χαρτοφυλακίου (καθ. μεταβολή ροής)	-19,6	-36,5	-34,4	-3,9	-24,2	-99,1	0,7 (4μην)
Χρηματιστήριο							
Γενικός Δείκτης Τιμών ΧΑ	680,4	729,0	611,0	739,0	908,0	908,0	1.014,5 (Μάιος)
(% μεταβολή ΓΔ)	-51,9	7,1	-10,2	8,6	33,4	33,4	93,1
Χρηματιστηριακή Αξία (% ΑΕΠ)	11,8	13,4	11,5	13,6	17,7	17,7	32,7

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος και ΕΛΣΤΑΤ.